

אישור עדכון התכנית המפורטת בהתאם לחוק יסוד: משק המדינה (תיקון מס' 10 והוראת

שעה לשנת 2020)

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ס :

א. לאשר את העדכון לתכנית המפורטת כהגדרתה בסעיף 3ב(2א)(1) לחוק יסוד: משק המדינה (תיקון מס' 10 והוראת שעה לשנת 2020) (להלן – **הוראת השעה**), ביחס לסכומים שהשתנו בה ממועד אישורה ביום 24 באפריל 2020, בהתאם לסעיף 3ב(2א)(2א) להוראת השעה, המצורפת כנספח א' להחלטה זו, המסתכמים בסכום של 81.5 מיליארד ש"ח.

ב. העדכון לתכנית המפורטת (להלן – **התכנית המפורטת**) יונח על שולחן ועדת הכספים של הכנסת.

ג. בהמשך להחלטת הממשלה מס' 213 (חק/109) מיום 13.7.2020, לרשום את הודעת שר האוצר בדבר פירוט ביחס לסכום כולל של 8.4 מיליארד ש"ח, אשר חלקו נכלל בתכנית המפורטת וחלקו נכלל בתכנית להתמודדות עם משבר הקורונה בשנת 2021, כחלק מהגדלת ההוצאות שהממשלה רשאית להוציא בשנת 2021 בהתאם לסעיף 17 לחוק הפחתת הגירעון והגבלת ההוצאה התקציבית, התשנ"ב-1992. הפירוט מצורף כנספח ב' להחלטה זו.

דברי הסבר

רקע כללי

מדינות העולם וישראל בתוכן נמצאות כעת בעיצומה של פנדמיה, מגיפה כלל-עולמית כתוצאה מהתפרצות והתפשטות נגיף SARS-COV-2 (להלן - **נגיף הקורונה**). ביום ט"ו באדר התש"ף (11 במרס 2020) הכריז ארגון הבריאות העולמי על המחלה הנגרמת מנגיף הקורונה כעל מגפה עולמית, צעד חריג בעל משמעויות מרחיקות לכת.

על רקע התפשטות נגיף הקורונה בישראל, הכריז משרד הבריאות על המחלה כמחלה מידבקת מסוכנת. לצורך מניעת התפשטות המחלה ושמירה על בריאות הציבור, הטילה הממשלה הגבלות משמעותיות, בין היתר, על פתיחת מקומות עבודה וכן על התייצבות של עובדים במקומות עבודתם.

נגיף הקורונה הוא נגיף חדש, שאין לאוכלוסייה חסינות נגדו, ואין חיסון שבאמצעותו ניתן למנוע את התפשטות המחלה. המחלה עוברת מאדם לאדם על ידי הפרשות מדרכי הנשימה (כגון עיטוש או שיעול), אין לה טיפול רפואי ידוע והיא עלולה לגרום לתחלואה ותמותה המונית משמעותית. בהעדר חיסון או דרכי מניעה אחרות, הדרך היחידה למנוע הדבקה והתפשטות של הנגיף היא על ידי צמצום מגע בין אנשים, בידוד של החולים במחלה ושל מי שנחשד כחולה בה, והימנעות מהתקהלות.

ביום 27 בינואר 2020 הכריז שר הבריאות בהתאם לסמכותו לפי סעיף 20(1) לפקודת בריאות העם, 1940 כי המחלה הנגרמת על ידי נגיף הקורונה היא מחלה מידבקת מסוכנת וכי קיימת בעטייה סכנה חמורה לבריאות הציבור ("פ' התש"ף, עמ' 3378).

לנוכח מגבלות רבות שהוטלו בעקבות התפשטות הנגיף ולצורך התמודדות עם המשבר שנוצר בעקבותיו, נדרשה הממשלה להוציא סכומים ניכרים הן לטובת מניעת התפשטות נגיף הקורונה וטיפול מיידי בחולים שנדבקו בו, והן לצורך סיוע משמעותי למשק כדי לאפשר לו לצלוח את המשבר האמור, באמצעות סיוע כלכלי לאזרחים. בהתאם לכך, ולנוכח המגבלות הקבועות בסעיף 33 לחוק יסוד: משק המדינה (להלן - **חוק היסוד**) בכל הקשור למגבלת ההוצאה הממשלתית בשנת 2020 התקבל חוק יסוד: משק המדינה (תיקון מס' 10 והוראת שעה לשנת 2020) (להלן - **הוראת השעה**).

בהתאם לתיקון האמור בתקופה שמיום קבלת התיקון ועד יום 31 בדצמבר 2020 או עד יום קבלת חוק התקציב לשנת 2020, לפי המוקדם, ניתן יהיה להגדיל את ההוצאה הממשלתית לטובת התמודדות עם משבר הקורונה בשיעורים הקבועים בתיקון.

שיעורי ההגדלה נאמדו על בסיס התכנית הכלכלית שגובשה ועליה הודיעו ראש הממשלה ושר האוצר בסמוך להליכי חקיקת התיקון, ואשר כוללת חבילת צעדים לשמירה על יציבות המשק בעקבות משבר הקורונה.

בנוסף, במסגרת חוק הפחתת הגירעון והגבלת ההוצאה התקציבית, התשנ"ב-1992 (להלן – **חוק המסגרות**), קיימות שתי מגבלות פיסקאליות שנתיות על תקציב המדינה. המגבלה הראשונה קובעת את הגירעון המרבי אותו ניתן לקבוע בעת אישור תקציב המדינה במונחים של אחוזי תוצר. המגבלה השנייה קובעת את שיעור הגידול המרבי הריאלי בהוצאה הממשלתית ביחס להיקף ההוצאה הממשלתית בתקציב השנה הקודמת (להלן – **מגבלת ההוצאה**).

במסגרת חוק התכנית לסיוע כלכלי (נגיף הקורונה החדש)(הוראת שעה), התש"ף-2020 (להלן – **חוק התכנית לסיוע כלכלי**), תוקן חוק המסגרות ונקבע כי בכל הקשור למגבלת ההוצאה לשנת 2020 לשם מימון ההוצאות הדרושות להתמודדות עם משבר הקורונה ולמטרה זו בלבד רשאית הממשלה בשנים 2020 ו-2021 להגדיל את סכום ההוצאה הממשלתית בשיעורים הנקובים בתיקון האמור (להלן – **הגדלת מגבלת ההוצאה בשנים 2020 ו-2021**).

כאמור, סעיף 3ב(א2)(1) להוראת השעה קובע כי שר האוצר יגיש לאישור הממשלה תכנית מפורטת ביחס לשימושים המתוכננים בסכומים המפורטים בסעיף קטן (א1)(2)(ב) להוראת השעה (להלן – **התכנית המפורטת**). בהתאם להוראת השעה לאחר אישור הממשלה תונח התכנית המפורטת על שולחן הכנסת.

ביום 24 באפריל 2020 אישרה הממשלה בהחלטה מס' 5013 את התכנית המפורטת.

התכנית המפורטת כללה פירוט לגבי ההוצאה בכל אחד מהסעיפים המצוינים בהוראת השעה. לצד כל מרכיב הוצאה מצוין התקציב המיועד לו בתכנית, וכן פירוט השימושים ביחס אליו.

יצוין כי הסכומים האמורים בתכנית מיועדים לשימוש אך ורק לשם מימון ההתמודדות עם המשבר בשל התפשטות נגיף הקורונה והצעדים שיש לבצע באופן מיידי ודחוף לשם כך. ביום 2 ביוני 2020, ביום 16 ביולי 2020 וביום 29 ביולי 2020 תוקנה הוראת השעה לצורך הגדלת הסכומים הקבועים בה לנוכח הצרכים שהשתנו ממועד חקיקת הוראת השעה.

בהתאם לכך נקבע בסעיף 3ב(א2)(א2) להוראת השעה כי שר האוצר יגיש לאישור הממשלה, עד יום 6 באוגוסט 2020, עדכון לתכנית המפורטת ביחס לסכומים שהשתנו בה ממועד אישורה בממשלה, כאמור. עוד נקבע כי הממשלה תגיש לוועדת הכספים של הכנסת את העדכון לתכנית המפורטת כאמור.

לנוכח האמור מוצע לאשר את העדכון לתכנית המפורטת שאושרה.

יצוין כי למען הסדר הטוב מצורף לעדכון תכנית מלאה ביחס לכלל השימושים לסכומים הקבועים בהוראת השעה.

בנוסף, בהחלטת הממשלה מס' 213 (חק/109) מיום 13 ביולי 2020 צוין כי במסגרת ישיבת הממשלה שבמסגרתה אושרה תיקון מס' 2 להוראת השעה סוכם כי ביחס לסכומים הנוספים בסך כולל של 8.5 מיליארד ש"ח, שהינם מעבר לסכומים הנדרשים לצורך מימוש חוק התכנית

לסיוע כלכלי, תובא תכנית מפורטת לאישור ההמשלה וזאת קודם להוצאתם. יצוין כי הסכום הכולל האמור עומד על סך של 8.4 מיליארד ש"ח ובשל טעות צוין סכום גבוה יותר בהחלטת ועדת השרים.

בהתאם לאמור, ומאחר שחלק מהסכומים האמורים נכלל בתכנית המפורטת, וחלקו נכלל בתכנית להתמודדות עם משבר הקורונה בשנת 2021, כחלק מהגדלת ההוצאות שהממשלה רשאית להוציא בשנת 2021 בהתאם לסעיף 17 לחוק המסגרות, מוצע לרשום את הודעת שר האוצר בדבר פירוט הסכום כאמור, אשר מצורף כנספח ב' להצעת ההחלטה.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

ההוצאות הקבועות בעדכון תכנית המפורטת צפויות לסייע למשק בהתמודדות עם המשבר שנוצר עקב התפשטות נגיף הקורונה.

תקציב

אין.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

לא רלוונטי.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

לא רלוונטי.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

אין.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יחס ההצעה

מצורפת חוות דעתו של היועץ המשפטי של משרד האוצר.

סיווגים

סיווג ראשי : הצהרתי

סיווג משני : חברה וכלכלה

מוגש על ידי שר האוצר

כ"ב באב התש"ף

12 באוגוסט 2020

נספח א'

תכנית סיוע ממשלתית להתמודדות עם המשבר הקורונה

תכנית התמודדות עם הקורונה - ערכון

ביום 30 במרץ 2020 הוצגה התכנית הממשלתית להתמודדות עם נגיף הקורונה, בהיקף של 80 מיליארד ש"ח. התכנית כללה צעדים רבים לצורך סיוע להתמודדות המשק עם המשבר שנוצר עקב התפשטות נגיף הקורונה (להלן – משבר הקורונה) בארבעה רבדים:

1. מענה מידי למשרדי ממשלה
2. רשת ביטחון סוציאלית
3. המשכיות עסקים
4. האצת המשק

בהמשך לכך, ביום 7 באפריל 2020 תוקן חוק יסוד משק המדינה במסגרת חוק יסוד: משק המדינה (תיקון מס' 10 והוראת שעה לשנת 2020) (להלן – **הוראת השעה**), על מנת לאפשר הגדלת הוצאה הממשלתית בשנת 2020 לטובת התמודדות עם משבר הקורונה, בסכום של כ-34.2 מיליארד ש"ח. עוד נקבע בהוראת השעה כי שר האוצר יגיש לאישור הממשלה עד ליום 1 במאי 2020 תוכנית מפורטת ביחס לשימושים המתוכננים בסכומים הקבועים בהוראת השעה, בהתאם לרכיבים המפורטים להלן, ותניחה על שולחן הכנסת:

- בריאות, רווחה, סדר ציבורי, ביטחון פנים ומתן מענה לצורכי משרדי הממשלה;
- שיפוי המוסד לביטוח לאומי;
- מענק וסיוע לעסקים ולעצמאים;
- עידוד תעסוקה והכשרת הון אנושי, מימון הכשרות מקצועיות, סיוע לעמותות ולארגוני חברה אזרחית וסיוע לעסקים קטנים ובינוניים;
- הנחות בארנונה;
- עלות תקציבית של פתרונות אשראי;
- תשתיות, טכנולוגיה עילית, דיגיטציה ותכנית יציאה מהמשבר;
- מטרות אחרות, לרבות למענק וסיוע לשם הבטחת ביטחון תזונתי משפחות מוחלשות;

ביום 24 באפריל 2020 אישרה הממשלה תכנית מפורטת, ביחס לסכומים שהיו כלולים בהוראת השעה, בהחלטה מס' 5013 והיא הונחה על שולחן הכנסת. מאז אישור התכנית המפורטת ומאחר שהיא הוכנה בתנאי אי ודאות הן לגבי תנאי הסגר ומשכו והן לגבי ההשפעות הכלכליות של הסגר והתפשטות הקורונה

בעולם, תוקנה הוראת השעה שלוש פעמים ונוספו בה סכומים בסך כולל של כ-47.4 מיליארד ₪. בהתאם לכך, חלו בתכנית מספר שינויים שקשורים לצרכים שונים שעלו לאורך הדרך, לערכוני תרחישים, לשינויים בהנחיות הסגר ועוד. כתוצאה מכלל השינויים, התכנית עודכנה ואף הורחבה בכדי להתמודד עם נושאים נוספים להם התכנית הראשונית לא נתנה מענה.

ביום 2 ביוני 2020 תוקנה הוראת השעה לצורך הרחבת ההוצאה הממשלתית בשנת 2020 בסך של 14 מיליארד ש"ח נוספים.

ביום 17 ביולי 2020, עם התארכות המשבר והגידול בהיקף התחלואה תוקנה הוראת השעה פעם נוספת לטובת רשת ביטחון סוציאלית לעצמאים, שכירים ועסקים (יצוין כי רשת הביטחון ניתנה בחוק עד לחודש יוני 2021, אך הוראת השעה כוללת את הסכומים הנדרשים לטובת שנת 2020 בלבד).

ביום 29 ביולי 2020 תוקנה הוראת השעה פעם נוספת לטובת מענק לכל אזרח שהגדיל את היקף התוכנית בכ-6.7 מיליארד ש"ח.

נציין כי ביום 3 באוגוסט 2020 הונחה בכנסת הצעה לתיקון נוסף של הוראת השעה לטובת היערכות מערכת החינוך לשנת הלימודים תשפ"א פירוט לעניין זה יוגש לאישור הממשלה במועד שייקבע בתיקון להוראת השעה.

בשלב זה, סך ההוצאה התקציבית לטובת התמודדות עם משבר הקורונה בשנת 2020 צפויה להסתכם בכ-81.5 מיליארד ש"ח. בעקבות הוצאות אלו, הגירעון המבני הגבוה איתו נכנסה מדינת ישראל אל המשבר והירידה בהכנסות המדינה ממיסים, צפוי הגירעון התקציבי בשנת 2020 לעמוד על כ-14.3%, שהם כ-190 מיליארד ש"ח. כמו כן, גם בשנת 2021 צפוי נכון לכעת גירעון חריג בגובהו. גירעונות אלו בשילוב הירידה הצפויה בצמיחה עלולים להביא לעליה ביחס חוב תוצר של מדינת ישראל לשיעורים של כ-77%-80% כבר בשנה הקרובה. לעליה חדה ביחס החוב תוצר השפעות הן על הוצאות הריבית של ישראל בשנים הבאות והן על פרמיית הסיכון לגיוס החוב אשר משפיעה על גובה הריבית המשולמת בגין החוב שיגויס בשנים הבאות.

להלן עדכון לתכנית המפורטת ביחס לסכומים שהשתנו בה ממועד אישורה – ביום 24 באפריל 2020 (במיליארדי

ש"ח) (לפי סעיף 3ב(א2)(1) להוראת השעה):

סעיף בחוק	קודמת	נוכחית	הפרש	עיקרי העדכון (התחבה בהמשך)
א	11	13.9	2.9	<p>מערכת החינוך - תוספת ימים לתוכנית לימודים בחופש הגדול והגברת מערך לימודים מרחוק. כ- 1.2 מיליארד ש"ח.</p> <p>מערכת הרווחה – סיוע שוטף לקשישים ונוער בסיכון, סיוע לעולים חדשים. כ- 400 מלש"ח.</p> <p>מערכת ביטחון פנים ופיקוד העורף – שמירה על סדר ציבורי, בידוד ישובים וחלוקת מזון לאזרחים. כ- 300 מלש"ח.</p> <p>רשויות מקומיות – שיפוי רשויות מוחלשות, סיוע לרשויות הערביות בחודש הרמדאן, מתן פתרונות בידוד לתושבים ללא פתרון בידוד הולם וסיוע לרשויות בהתמודדות עם מצבי סגר, התאמת חופי רחצה להנחיות משרד הבריאות, סיוע ממוקד לשיקום ופיתוח התיירות ברשויות מוטות התיירות: אילת וטבריה. כ- 700 מלש"ח.</p> <p>משרדים נוספים – חקלאות (כ- 40 מלש"ח) – מלאי חירום, הטסת ביצים, עמותות מתנדבים לסיוע לחקלאות, שיכון וקליטה (כ- 110 מלש"ח) – סיוע לתעסוקה ולעסקים של עולים וציוד מיגון ואבטחה של בתי גיל הזהב ומקבצי דיור, רשות הטבע והגנים (כ- 90 מלש"ח) – התאמות להנחיות משרד הבריאות וסיוע בתשלומי שכר בעקבות המגבלות, משרד התפוצות (כ- 50 מלש"ח) – קרן סיוע ליהודי התפוצות.</p>
ב	3.9	18.9	15	<p>הרחבה והארכה של זכויות לדמי אבטלה, אי קיזוז כפל קצבאות, מענקים לגיל 67+ - בהתאם לתיקוני החקיקה שאושרו בחוק הביטוח הלאומי כחלק מהתכנית להתמודדות עם הקורונה – 8.3 מיליארד ש"ח; מענק חד פעמי לאזרחים בהתאם לחוק התכנית לסיוע כלכלי (נגיף הקורונה החדש – מענק חד פעמי) (הוראת שעה ותיקוני חקיקה) – 6.7 מיליארד ש"ח.</p>

סעיף בחוק	קודמת	נוכחית	הפרש	עיקרי הערכון (הרחבה בהמשך)
ג	9	31.7	22.7	מענק עידוד תעסוקה בהיקף של 5.5 מיליארד ש"ח, סיוע לענפים בסיכון – תחבורה (סובסידיה לתחבורה ציבורית) ותיירות (מתווה שטרם נקבע) בהיקף של 1 מיליארד ש"ח, וכן הרחבה והארכה של סיוע סוציאלי לעצמאים בהיקף של כ-7 מיליארד ש"ח וסיוע לעסקים בהוצאות הקבועות בגין ירידה במחזור בהיקף של כ-9 מיליארד ש"ח עד לסוף שנת 2020 לפי חוק התכנית לסיוע כלכלי (נגיף הקורונה החדש) (הוראת שעה), התש"ף-2020.
ד	0.8	0.9	0.1	הרחבת תוכנית הכשרות מקצועיות לצורך הכשרות למהנדסים כחלק מתכנית שיפור ההון האנושי – 100 מלש"ח.
ה	2.6	3.9	1.3	הסכום כולו יוקצה להרחבת השיפוי לעסקים ורשויות מקומיות בגין הנחות בארנונה לעסקים שמחזורם עד 100 מיליון ש"ח ושנפגעו בהיקף של מעל ל-60%. מענקים דו חודשיים החל מחודש יוני 2020. תקנות בנושא ייקבעו על ידי משרד הפנים.
ו	2.25	6.1	3.85	הרחבת היקף ההלוואות בערבות המדינה והקמה של קרן הלוואות לענפים בסיכון. הגדלת הערבויות בהיקף של כ-3 מיליארד ש"ח. ועדת הכספים מאשרת כל הגדלה בהיקף הקרנות, ההפרשה לערבות הינה לפי מודל לניהול סיכונים. בנוסף, סיוע לענפים בסיכון בתחום התעופה בהיקף של 1 מיליארד ש"ח, מתוכו כ-0.3 מיליארד ש"ח כחלק מקרנות ההלוואות שנכללו בתכנית המפורטת הקודמת (כלומר תוספת של כ-0.7 מיליארד ש"ח בתכנית הנוכחית).
ז	4.6	3.1	-1.5	הסטה של תקציב מתוכניות האצה בהיי טק ותשתיות תחבורה שפורטו בתכנית המפורטת שהוגשה לממשלה באפריל, עבור שיפוי המוסד לביטוח לאומי להארכת הקלות בקבלת דמי אבטלה בהתאם לחוק התכנית לסיוע כלכלי (נגיף הקורונה החדש) (הוראת שעה), התש"ף-2020.
ח	0	3.05	3.05	היתר משיכה מפיקדון לחיילים משוחררים לפי חוק התכנית לסיוע כלכלי (נגיף הקורונה החדש) (הוראת שעה), התש"ף-2020 בהיקף כולל של 2.35 מיליארד ש"ח ותקציב בהיקף של 700 מלש"ח לתווי מזון לאוכלוסיות נזקקות שיחולק בהתאם למתווה שעליו תחליט הממשלה.

להלן פירוט ביחס לשימושי התוכנית הצפויים בשנת 2020 בחלוקה בהתאם לרכיבי התכנית האמורים בהוראת השעה:

א. בריאות, רווחה, סדר ציבורי, ביטחון פנים ומענה למשרדי ממשלה – 13.9 מיליארד ש"ח

- **מערכת הבריאות** – לאורך החודשים האחרונים מערכת הבריאות מתמודדת עם התפרצות מגפת הקורונה, תוך הערכות לתרחישי החמרה אשר חוזים תחלואה בהיקף נרחב של עשרות אלפי חולים ביום. לצורך כך, הוקצתה מסגרת של 10 מיליארד ש"ח לטובת התמודדות מערכת הבריאות, וגובשו אפיקי הוצאה מגוונים בהתאם לצרכים השונים של המערכת (תקנים, התקשרויות, תמיכות, וכיו"ב).

להלן יפורטו התחומים אשר תוקצבו במסגרת הערכות מערכת הבריאות לקורונה:

1. **ציוד מיגון ומכונות הנשמה – תקצוב בסך של 3.5 מיליארד ש"ח**
 - (א) **מכונות הנשמה וציוד נלווה:** עד כה נערך משרד הבריאות להתמודדות עם כ-7,000 מונשמי קורונה. לאור זאת, ובשל חוסר הודאות בקבלת מכונות הנשמה מן הספקים, התבצעו הזמנות רכש לכ-16 אלף מכונות הנשמה. מאז תחילת המשבר הגיעו על פי דיווחי משרד הבריאות כ-1,700 מכונות הנשמה ארצה, וכ-4,300 צפויות להגיע במהלך חודש יולי.
 - (ב) **ציוד מיגון:** על מנת לשמור על הצוותים הרפואיים בכלל מערכת הבריאות ובשל קושי בהשגת ציוד, אושר רכש מרכזי של ציוד מיגון אשר כלל 200 מיליון מסיכות כירורגיות, 200 מיליון כפפות, 20 מיליון מסיכות N95, 10 מיליון מגני פנים, וכ-40 מיליון מגני גוף.
2. **תרופות ומזון רפואי – תקצוב בסך של 1.4 מיליארד ש"ח**

במסגרת זו נרכשו תרופות שונות עבור טיפול בחולי קורונה בהיקף נרחב, וכן תרופות לטיפול בחולים קשים וחולים מונשמים. מעבר לכך נרכש מזון רפואי להזנת חולים מונשמים וקשים, וכן מומנה תכנית לעיבוי מלאי תרופות שגרה עבור הגופים הרפואיים בארץ.
3. **תגבור מערך האשפוז בבתי החולים – תקצוב בסך של 1.4 מיליארד ש"ח**

בתחילת המשבר, מערך האשפוז נערך לטיפול בכ-15 אלף מאושפזים, מתוכם כ-5,000 מונשמים בזמן נתון. כפועל יוצא מכך, הוקצו תקציבים לבינוי והסבת מיטות כך שיתאימו לטיפול בחולי ומונשמי קורונה בהיקף של כ-950 מיליון ש"ח, מתוכן נבנו והוסבו עד כה כ-6,500 מיטות אשפוז לקורונה. לצד זאת תוקצב תגבור כוח אדם במערך האשפוז של 200 רופאים, 600 אחיות ומאות סטודנטים למקצועות הרפואה בעלות של כ-450 מיליון ש"ח.
4. **בדיקות וציוד למעבדות – תקצוב בסך של 1.18 מיליארד ש"ח**

במסגרת זו אושר רכש של מכשירי בדיקה, רובוטים לביצוע בדיקות והרחבה של כוח האדם הפועל במעבדות לצורך תמיכה בכמויות הבדיקות המבוצעות מדי יום. כמו כן, אושר רכש של מטושים וריאגנטים לביצוע הבדיקות על פי היעדים הכמותיים שהוצבו למערכת וכן רכש של כ-2.4 מיליון בדיקות סרולוגיות לאיתור נוגדנים לנגיף הקורונה בקרב האוכלוסייה. במסגרת זו תוקצבה פעילות הדיגום במוסדות הסיעודיים ובמוסדות החינוך, במתחמי דרייב-אין ובבתים.

5. **מערך הרפואה בקהילה – תקצוב בסך של 1.13 מיליארד ש"ח**

במסגרת זו הוקצו תקציבים לתמיכה בפעילות קופות החולים לטיפול בחולי קורונה בקהילה, וכן תגבור השירותים הניתנים מרחוק לאוכלוסיות השונות ובכללן אוכלוסיית גיל הזהב. בנוסף תוקצבו מוקדים לתמיכה נפשית וכן טיפולים פסיכולוגיים דרך קופות החולים. עוד נרכשו כמיליון וחצי חיסוני שפעת מעבר ליעדי הרכש של קופות החולים, וגובשו עסקאות המקנות לישראל אפשרות לרכוש חיסונים נגד קורונה במידה ויוכחו כיעילים.

6. **אשפוז חולים ומבודדים במלונות – תקצוב בסך של 617 מיליון ש"ח**

על מנת להקל על העומס בבתי החולים ולאפשר אשפוז של חולים ומבודדים שאינם יכולים לעשות זאת בביתם, הוקצה תקציב לשיכונם במלונות תוך הפעלת מערך רפואי ולוגיסטי תומך.

7. **תגבור מערך הגריאטריה – תקצוב בסך 330 מיליון ש"ח**

לאור הרגישות הגבוהה של אוכלוסיית הגיל השלישי לנגיף הקורונה, הוקצו תקציבים לתמיכה במוסדות הסיעודיים המטפלים בהם, ולבינוי ואחזקת מיטות ייעודיות לחולי קורונה סיעודיים.

8. **תפעול, לוגיסטיקה ומחשוב – תקצוב בסך 250 מיליון ש"ח**

הוקצו תקציבים לצורך הפעלת מרכז השליטה להתמודדות עם הקורונה, אחסנת הציוד הרפואי והתרופות שהוזמנו בהיקפים גדולים ושינועם ליעדם, וכן לצורך תמיכה בצרכי המחשוב לתמיכת ההתמודדות עם הקורונה, ובכללם יצירת אפליקציית 'המגן'.

9. **מוקד והסברה – תקצוב בסך 220 מיליון ש"ח**

לאור חשיבות דברור המסרים והנחיות הממשלה לציבור, הוקצו כ-90 מיליון ש"ח לצרכי קמפיין הסברה. בנוסף, על מנת לספק מענה לפניות הרבות של הציבור לגבי בידודים ובדיקות קורונה, הוקצו כ-130 מיליון ש"ח לטובת הפעלת מספר מוקדים לפניות הציבור.

● **מערכת החינוך – ביום 15 במרץ 2020 משרד הבריאות הורה על סגירת מערכת החינוך באופן**

מידתי. כלל מוסדות החינוך, מגני ילדים ועד למוסדות חינוך על-תיכוני, לרבות החינוך המיוחד, נסגרו, למעט פנימיות לתלמידים בלא עורף משפחתי. עבור תלמידים מגילאי גן ועד כיתה י"ב משרד החינוך הפעיל מודל למידה מרחוק.

לאור זאת, נדרש תקציב לנושאים הבאים:

1. תפעול מערך הלמידה מרחוק - אולפני שידורים בעברית ובערבית, קניית תוכן דיגיטלי, רשיונות להוראה מקוונת וכו'.

2. תפעול מענים לחירום - מוקד חירום ושירות פסיכולוגי לצוותי חינוך, הורים ותלמידים.

3. סיוע לתלמידים ללא עורף משפחתי, לרבות תלמידים שחויבו בבידוד ושהו בחינוך הפנימייתי.

4. הזנת תלמידי רווחה בבתים במקום במוסדות החינוך.

ביום 21 באפריל 2020 החלו לחזור לפעילות מוסדות וכיתות החינוך המיוחד. בעקבות כך, נדרש ציור מיגון לצוותים החינוכיים בחינוך המיוחד. בתחילת חודש מאי נפתחה בהדרגה מערכת החינוך במתווה של קפסולות. ראשית התחילו כיתות א-ג וכיתות יא-יב, ולאחר מכן גם גני הילדים נפתחו במתכונת חלקית.

בהתאם, נדרש תקציב גם עבור הנושאים הבאים:

1. הגברת מערך הסעות לתלמידים בהתאם למגבלות ההתקהלות של משרד הבריאות.

2. רשת בטחון לצהרונים הנותנים מענה לתלמידים בשעות אחה"צ.

ביום 17 במאי 2020 מערכת החינוך נפתחה באופן מלא, והוחלט להרחיב את המענים הניתנים לתלמידים במהלך החופש הגדול עד יום 6 באוגוסט 2020, בין היתר בכדי לתמוך בהשתלבות הורים בשוק התעסוקה:

סבסוד "בית הספר והגנים של החופש הגדול – תמיכה מיוחדת במשק לאור משבר הקורונה" בגני הילדים ועד כיתות ד'.

סבסוד "צהרונים קיץ – תמיכה מיוחדת במשק לאור משבר הקורונה" בשעות אחה"צ בגני הילדים ועד כיתות ב'.

סך העלויות המוערכות למערכת החינוך בשנת הלימודים תש"פ הן מעל ל-1.2 מיליארד ש"ח.

מענקי הסתגלות למעונות יום-מעונות הינם כלי מרכזי וחינוכי לעידוד תעסוקה בקרב הורים ונשים בפרט. צעדי המדיניות שנקטו במסגרת המאמץ לבלימת התפשטות נגיף הקורונה, במקביל לחזרה הדרגתית לשגרה והקלת הסגר, כללו בין השאר הגבלות על פעילות המעונות ביחס לשגרה, לרבות הגבלות על גודל הקבוצה המקסימלי, תקינת מטפלות מוגברת, הנחיות לגבי התנהלות הגיינית ועוד. הנחיות אלה, על רקע אי הוודאות המגולמת בסיכון לגילוי מקרה קורונה במעון וסגירתו, הסבו נטל כלכלי משמעותי על מפעילי המעונות וזאת בשל ייקור עלויות למעון מחד, וצמצום ההכנסות מאידך. על רקע זה, על מנת לאפשר חזרה לשגרה מלאה ככל הניתן של מערכי מעונות היום, ניתן למערך מעונות היום בעלי הסמל (מעונות בפיקוח מורחב ובהם ניתן לקבל סבסוד לתשלומי ההורים) מענק שיועד לכיסוי הוצאות קבועות בתקופת הסגר ומענק הסתגלות חד פעמי לתקופת החזרה לשגרה. כמו כן ניתן למערך מעונות היום הפרטיים, אשר אינו נתמך על ידי סבסוד מטעם המדינה, מענק הסתגלות חד פעמי הנגזר ממספר הילדים במעון, המוגש באמצעות הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים. תקציב המענקים שהוקצה לטובת מערך מעונות היום בעלי סמל הינו 150 מיליוני ש"ח ועבור מעונות היום הפרטיים הינו 100 מיליוני ש"ח.

• **רווחה** - במחלקות הרווחה ברחבי הארץ רשומים ומוכרים כ-1.24 מליון אזרחים. מעת פרוץ המשבר, פועל משרד הרווחה לסייע לאוכלוסיות אלה בשני צירים עיקריים. הציר הראשון הוא מניעת הדבקה וצמצום הסכנה הבריאותית של אוכלוסיות רווחה הנמצאות בקבוצות סיכון לתחלואה והידרדרות בריאותית בעקבות הידבקות בנגיף הקורונה. הציר השני הוא מתן מענה סוציאלי ומניעת הידרדרות תפקודית וחברתית של אוכלוסיות רווחה, שעשויה להתרחש בעקבות המשבר החברתי והכלכלי שנגרם כתוצאה מהנגיף, הסגר, והתקנות. פעולות אלו תוקצבו ישירות על ידי משרד האוצר מקופסאות הקורונה, ועיקרן להלן:

בציר מניעת ההדבקה, פעלו משרד הרווחה והביטוח הלאומי לרכישת ציוד מיגון עבור מחלקות לשירותים חברתיים ברחבי הארץ, מטפלים סיעודיים, מסגרות קהילתיות, ומסגרות חוץ ביתיות, לרבות פנימיות לילדים בסיכון, בתי אבות, ובתים לחיים לאנשים עם מוגבלויות, הנמצאים בקבוצת סיכון. בנוסף, נהלי ההסעות של מטפלים ומטופלים עודכנו, ומספר ההסעות התרחב, על מנת לצמצם את פוטנציאל ההדבקה בקרב אוכלוסיות בסיכון, ובהתאם להנחיות משרד הבריאות. במסגרת הגל הראשון, ועל מנת לצמצם את חשיפתם של האזרחים הותיקים לנגיף ולספק מענה לאלו מהם הנשארים בבתיים, דאג משרד הרווחה, בשיתוף פיקוד העורף והרשויות המקומיות, לספק מזון מבושל ויבש לכ-130,000 אזרחים ותיקים שנמצאו זקוקים לכך.

מסגרות המספקות שירות לאוכלוסיות בסיכון עדכנו את דרכי פעולתן על מנת להגן על המטופלים, ובתוכם אזרחים ותיקים, אנשים עם מוגבלויות וילדים בסיכון, ובפרט מטופלים הנמצאים בבידוד או כאלה שחלו, חלילה בקורונה. הוקמו "צוותי חץ" להתערבות מהירה במקרים של התפרצות במסגרת, צוות הטיפול הורחב משמעותית במקרים של מבודדים וחולים, והוקמו מסגרות טיפוליות יעודיות לטיפול בחולים מאומתים הנמנים על אוכלוסיות אלה. גם במרכזי היום לקשיש, המספקים מענה לכ-17,000 אזרחים ותיקים בקהילה, הורחבו הצוותים ודרכי הפעולה על מנת להגדיל את כמות המטופלים, להקטין את קבוצות הטיפול בכדי למנוע הדבקה, ולספק שירות בבית לנמנעים מהגעה למרכז.

בציר המענה הסוציאלי ומניעת ההידרדרות הקים משרד הרווחה מערכת למיפוי צרכי האזרחים הותיקים בתקופת הסגר ולאחריו, והרחיב את תשתיות ההתנדבות על מנת להגיע לכמה שיותר אזרחים הזקוקים לכך. במקביל, בתקופה בה הוטלו סגרים על רשויות מקומיות במהלך חודש הרמדאן, הקצה המשרד תווי מזון לכ-70,000 משפחות ברשויות אלו, זאת בנוסף ל-8,000 משפחות לילדים בסיכון שזכו לתווי מזון במהלך הסגר.

ההסתגרות בבתיים, אי הודאות, והמשבר הכלכלי, הציתו וליבו קשיים בקרב לא מעט משפחות המוכרות לרווחה. למשל, במענה לקשיים שנוצרו בקרב אנשים עם מוגבלויות המתגוררים בקהילה ומשפחותיהם בתקופת הסגר וכתוצאה מהתבודדות מניעתית, סייע משרד הרווחה במענים

טיפוליים עד בית המטופל. במקרים בהם לא היה די בכך, העניק משרד הרווחה גם פתרונות חוץ ביתיים במידת הצורך. דוגמה נוספת היא הרחבת המענים הטיפוליים כמענה לעלייה בתופעת האלימות במשפחה שנרשמה, לצערנו, מאז פרוץ המשבר. סך העלויות המוערכות למערכת הרווחה עבור ביצוע פעולות אלו הינו כ-0.85 מיליארד ש"ח.

● **פיקוד העורף - במסגרת ההתמודדות המגפה פיקוד העורף ביצעו מספר משימות לצורך סיוע לאוכלוסייה:**

1. **פרויקט "משמרות זה"ב" - חלוקת מזון לקשישים הנמנים על אוכלוסיות רווחה בעת הטלת סגר**
 - (א) במסגרת מבצע משמרות זהב, בו שיתפו פעולה משרד הרווחה ופיקוד העורף, חולק מזון מבושל ומארזי מזון ומצרכים יבשים לכ-130 אלף קשישים שזוהו על ידי מחלקות הרווחה כזקוקים לכך.
 - (ב) 71,200 אלפי ש"ח שימשו לרכש מארזי המזון ולתפעול מערך החלוקה על ידי פיקוד העורף בכלל הרשויות המקומיות בהן זוהו הקשישים באוכלוסיית היעד.

2. **סיוע לרשויות מקומיות שהוטל עליהן סגר**

- (א) במהלך גלי התחלואה הראשון והשני פיקוד העורף סייע לרשויות בהן נוצרה תחלואה גבוהה, אשר הוטל עליהן סגר. סיוע זה כלל את הפעולות הבאות:
 - (ב) חלוקת מזון מבושל ומארזי מזון ומצרכים יבשים לבתי אב בהם אותרו חולים או מבודדים, שזוהו על ידי משרד הרווחה כאוכלוסיות הזקוקות לכך. חלוקת המזון נועדה לעודד שמירה על תנאי הבידוד ומניעה של תפוצת המחלה בערים בהן היתה התפרצות משמעותית גם כך.
 - (ג) פעולות הסברה מותאמת לאוכלוסיות השונות ברשויות המקומיות בהן הוטל סגר. בכל רשות בוצעו פעולות הסברה מותאמים למאפייני הרשות לרבות שפה ומוצא, אמצעי התקשורת וההנהגות השונות. ההסברה המותאמת נועדה לצמצם את התחלואה, וכן לעודד יציאה של החולים למלוניות ההכרזה ובכך לקטוע את שרשראות ההדבקה. ההסברה בוצעה באמצעות חיילי פיקוד העורף ומשרתי המילואים בפיקוד.
 - (ד) סיוע בניהול ההתמודדות של הרשות עם המגפה. בנוסף על הפעולות שתוארו לעיל, פיקוד העורף התקין בכל רשות בה הוטל סגר לוח מחוונים שסייע בשליטה ובקרה על מצב התחלואה בעיר.

סך העלויות המוערכות לפיקוד העורף עבור ביצוע פעולות אלו הינו מעל ל-0.15 מיליארד ש"ח.

● **סיוע לרשויות המקומיות בתקופת הקורונה -**

1. **שיפור רשויות מוחלשות** – כ-200 מיליוני ש"ח סיוע לרשויות מקומיות המתמודדות עם אתגרים תקציביים ייחודיים בתקופת הקורונה במטרה לאפשר המשך מתן שירותים נאותים. מענק השיפור חולק לרשויות המקומיות על בסיס חמישה קריטריונים: אשכול חברתי-כלכלי, שיעור המובטלים החדשים מסך אוכלוסיית הרשות, שיעור ההקצאה ממענק האיוון, שיעור הארנונה למגורים מתוך סך חיוב הארנונה ומספר התולים בנגיף הקורונה לכל 100 אלף תושבים. המענק חולק ל-88 רשויות מקומיות.
2. **סיוע לרשויות הערכיות בחודש הרמדאן** – כ-24 מיליוני ש"ח תמיכה ברשויות הערכיות במהלך חודש הרמדאן, במטרה למנוע את הרחבת התחלואה במגזר הערבי ולסייע בעמידה בהנחיות משרד הבריאות.
3. **מתן פתרונות בידוד לתושבים ללא פתרון בידוד חולם וסיוע לרשויות בהתמודדות עם מצבי סגר** – סך של 12 מיליוני ש"ח סיוע במתן פתרונות בידוד לתושבים וסיוע לרשויות מקומיות לעמוד בהנחיות משרד הבריאות בתקופת הקורונה במרחב הציבורי, ובפרט רשויות שנדרשו לסגר נקודתי. הסיוע התמקד באספקת מנות מזון, פעולות הסברה, הסעות וחדרי לינה למבודדים חסרי פתרונות ביתיים.
4. **התאמת חופי הרחצה להנחיות משרד הבריאות** – כ-24 מיליוני ש"ח עבור פעולות נדרשות לעמידת חופי הרחצה בים התיכון בהנחיות התו הסגול למשך עונת הרחצה, כדוגמת תגבור אכיפת מניעת התקהלויות ושמירה על מרחק סביר, הצבת שילוט והגברת תדירות החיטוי והניקיון בחופים.
5. **סיוע ממוקד לשיקום ופיתוח התיירות ברשויות מוטות התיירות: אילת וטבריה** – בעקבות מגפת הקורונה הוגבל ענף התיירות, תחילה לחלוטין ובהמשך תחת הגבלות חמורות של משרד הבריאות. הגבלות אלו פגעו באופן המשמעותי ביותר ברשויות המקומיות טבריה, אילת וחבל אילות, שכלכלתן בעיקרה מושתתת על ענף התיירות ואפשרויות ההכנסה האלטרנטיביות בהן מצומצמות. לאור זאת, הוקצו כ-48 מלש"ח בשתי החלטות ממשלה ייעודיות:
 - (א) החלטת ממשלה מס' 105 מיום 14 ביוני 2020 בנושא "סיוע לעיר אילת ולמועצה אזורית חבל אילות ותיקון החלטת ממשלה". החלטת הממשלה קובעת תכנית רב שנתית לפיתוח מנועי צמיחה ולהגברת כושרן של הרשויות להתמודד עם הקשיים התקציביים שזימנה מגפת הקורונה.
 - (ב) החלטת ממשלה שמספרה 120 מיום 21 ביוני 2020 בנושא "סיוע לעידוד התיירות בעיר טבריה". החלטת הממשלה נועדה לייצר תכנית רב שנתית לפיתוח התיירות ברשות המקומית, כמנוע הצמיחה העיקרי שלה, שתאפשר את צמיחתה למרות הקושי התקציבי שזימנה מגפת הקורונה.

● **חבנית תעסוקה לעולים** – אושרה תוספת של 80 מיליון ש"ח לטובת תכנית תעסוקה לעולים בפירוט הבא:

1. **וואוצ'רים** - נועדו להכשרות תעסוקתיות עבור כ-1,550 ממתנינים. ההכשרות ניתנות מתוך מאגר הכשרות המאושרות על ידי המשרד ויש להן הצדקה תעסוקתית.
2. **קידום העסקה** - סבסוד שכר בגובה חצי שכר מינימום לחצי שנה המיועד בעיקר עבור אקדמאים.
3. **רישוי** - הסבות עבור רופאים בעיקר ורישוי שלהם בישראל.
4. **וואוצ'רים ללימוד עברית** - לימודי עברית באולפנים פרטיים ברחבי הארץ בקבוצות קטנות ובשעות גמישות.
5. **סיוע לעסקים** - סיוע ב"עין" לעסקים דרך התאמתם לעולם הדיגיטלי ושירותי ייעוץ (עזרה בהקמת אתרים, תשלום דיגיטלי וכו').
6. **ייעוץ לעסקים דרך חברות ייעוץ** - ייעוץ לעסקים שנקלעו למשבר דרך חברות ייעוץ שלמשרד ישנה התקשרות איתן. החברות יסייעו לעסקים לגבש תכנית כלכלית להתמודדות עם המשבר, ויסייעו במיצוי זכויותיהם מול הרשויות תוך הנגשתם.
7. **מנהל סטודנטים** - תמיכה בסטודנטים הלומדים מקצועות בעלי אוריינטציה תעסוקתית (הנדסאים לדוגמא).
8. **הלוואת ליזמים** - הלוואת בריבית מסובסדת של המשרד ליוזמות של עולים.
9. מענק חד פעמי מענה לעולים שנפגעו לימודיהם באולפנים בשל משבר הקורונה באופן שיאפשר למי שנפגע להאריך את תקופת לימודיו.

● **שמירה על הביטחון וסדר הציבורי** – המשרד לביטחון הפנים פעל לאכיפת המגבלות ויישום הנחיות הממשלה ומשרד הבריאות ע"י משטרת ישראל. מניעת הידבקות רחבת היקף במתקני שירות בתי הסוהר, ושמירה על רציפות תפקודית של הגופים ולצמצם את הסיכוי שהמשרתים בהם ידבקו בנגיף.

משטרת ישראל - פעילות משטרת ישראל נגעה לאכיפת המגבלות שנועדו להתמודד עם התפשטות הנגיף. במהלך ה"גל ראשון" אכפה משטרת ישראל מגבלות תנועה משמעותית, ואף סגר במספר אזורים. עם צמצום מגבלות התנועה והחזרה לשגרה, החלה משטרת ישראל לאכוף הנחיות הנוגעות לשימוש באמצעים למניעת התפשטות הנגיף (עטיית מסיכות, תו סגול וכדומה) וכן מניעת התקהלות. לאחרונה הוקמה במשטרת ישראל מינהלת לאכיפת המגבלות להתמודדות עם נגיף הקורונה. המינהלת תהיה אחראית על קביעת מדיניות האכיפה ויישומה בשטח.

לשם ביצוע המשימות הנ"ל נדרשה משטרת ישראל להרחיב את פעילותה בשטח, להסתייע חיילי חובה ובפקחים עובדי ממשלה ואף החלה בגיוס שוטרי חובה לתקופת קבע קצרות. כיום, פועלים בכל מחוז כוחות ייעודים לאכיפת המגבלות המונים מאות שוטרים. בהתאם, מרבית התקציב, אשר מסתכם בכ- 35 מיליוני ש"ח עבור משטרת ישראל נוגע להפעלת שוטרים במשמרות נוספות ופריסה ארצית רחבת היקף – שכירת כלי רכב, אספקת מזון בשטח, אמצעי לוגיסטיים לפריסה רחבה. תקציב משמעותי נוסף נועד לרכש אמצעי מיגון וחיטוי עבור השוטרים, והסתכם בכ- 50 מיליוני ש"ח. בנוסף, בוצע רכש של אמצעים טכנולוגיים שנועדו

לשפר את שליטה ובקרה בכוחות הרבים וכן לאפשר הנפקת דוחות בשטח. תקציב הרכש הסתכם בכ-15 מיליוני ש"ח. בנוסף הוקצע למשטרת ישראל תקציב עובר הסברה, הנגשת ההנחיות וביצוע סקרים בהיקף של כ-6 מיליוני ש"ח. לבסוף הוקצו כ-16 מיליוני ש"ח לטבת גיוס שוטרי חובה לתקופת קבע קצרה, ובכך להגיד את סדר הכוחות הייעודיים לאכיפת המגבלות.

שב"ס - מטרתו העיקרית של שב"ס היתה שמירה על משמורת נאותה והמשך הפעילות השוטפת תוך מניעת הידבקות רחב במתקני הכליאה השונים. יודגש כי מתקני הכליאה אופייני ע"י משרד הבריאות כבעלי פוטנציאל הדבקה גבוה. ב-15 במרץ 2020 התקבלו ה"מ 4895 ו-4895, אשר עוגנו בתקנות שעת חירום, למניעת כניסת מבקרים ועורכי דין למתקני הכליאה וכן לקיום דיוני מעצרים באמצעים טכנולוגיים ללא נוכחות העצור. עיקר התקציב של שב"ס נועד לרכש אמצעי מיגון וחיטוי לסוהרים ולכלואים, תקציב אשר הסתכם בכ-25 מיליוני ש"ח. בנוסף הקים שב"ס, בשיתוף עם הנהלת בתי המשפט וגופים אחרים, תשתית לקיום דיונים ופגישות בהיוועדות חזותית (VC). התשתית אפשרה לקיים דיונים להארכת מעצר מבלי לשנע את העצור לבית המשפט ובכל למנוע סיכון להידבקות בנגיף הקורונה. כן משמשת התשתית לקיים שיחות עם קציני המבחן, ואף עם בני משפחה. לצורך כך הוקצע תקציב של כ-8 מיליוני ש"ח. זאת ועוד, הכין שב"ס אגפים שנועדו לבידוד הכלואים ואף לטיפול רפואי בהם בתוך מתקני הכליאה. לנושא זה הוקצע תקציב של כ-9 מיליוני ש"ח. כ-8 מיליוני ש"ח נוספים נועדו להגדלת תקציב הפעילות השוטף של שב"ס לתגבור היסעים לסוהרים, רכישת כלים חד-פעמיים וחומרי ניקיון ועוד.

רשות הכבאות - רשות הכבאות משמשת כמגיב ראשון מציל חיים והגוף נדרש לתת מענה מבצעי לאזרחי המדינה באופן מלא. לצורך כך ולאור העובדה שלוחמי אש באים במגע הדוק עם הציבור, התבצע רכש של ציוד התמגנות אישי בהיקף של כ-6 מיליון ש"ח, הכולל חליפות וכפפות חד-פעמיות, נשמיות, ערדלים וכדומה. על מנת לתת מענה מבצעי מיידי ושוטף למצבי החירום ועל מנת לאפשר את המשך הרציפות התפקודית של פעילות המוקד, כב"ה יצאה למהלך של המעלה מתקדמת של המוקד המבצעי, לרבות מוקד משותף עם מד"א המהווה מכפיל כוח. הוצאה זו הסתכמה בכ-10 מיליון ש"ח.

בנוסף, רשות הכבאות וההצלה סיפקה שירותי חיטוי וטיהור למוסדות ציבוריים רבים, לצורך כך נרכש ציוד לביצוע פעולות טיהור, דוגמת מזנקי ערפול, אמצעי התזה ומרססים וכן חומרי חיטוי וריסוס, אוהלי חיטוי וכדומה. סך ההוצאה בגין פעילות זו הסתכמה בכ-5 מיליון ש"ח. כמו כן, על מנת לאפשר את המשך הפעילות השוטפת של הארגון, הכוללת הכשרה מבצעית סדירה ללוחמים הפרוסים בכל רחבי הארץ ולצורך קיום ישיבות שוטפות ומבצעיות, רשות הכבאות ביצע שדרוג של מערכי התקשורת, רכש רשינות ואמצעים טכנולוגיים בהיקף של כ-2 מיליון ש"ח.

● **פעולות נוספות שבוצעו על ידי משרדי הממשלה-**

1. **משרד החקלאות -** במהלך החודשים מרץ – אפריל משרד החקלאות ביצע מספר פעילויות אשר עיקרן הבטחת אספקת מזון תקינה למשק.
הוקצו כ-12 מלש"ח עבור אחזקת מלאי חירום של חיטה וגרעינים נוספים, בעיקר עבור מאכל בעל חיים המגודלים בארץ לצורכי מזון מן החי. כמו כן, הוקצו כ-5.5 מלש"ח להטסת ביצים לפני חג הפסח, על מנת להגדיל את ההיצע נוכח המחסור בביצים ששר במשק. לצד זאת, הוקצו תקציבים לרשת ביטחון עבור יבואנים שיביאו ביצים ממדינות שלא אושרו בעבר וכן עבור הסטת מסלולה של אוניה ובה תוצרת. כמו כן, הוקצו כ-12 מלש"ח עבור עמותות של מתנדבים שסייעו לחקלאים בקטיף בהעדרם של עובדים פלסטינים. העמותות סייעו בלוגיסטיקה של גיוס והבאת המתנדבים וכן בהכשרתם.
2. **הנחלת בתי המשפט -** מיגון של אולמות בתי המשפט ועמדות קבלת הקהל על מנת לשמור על הרצף התפקודי. לצורך כך התבצע רכש של משטחי פרספקטים בהיקף של כמיליון ש"ח. בנוסף, בוצע חיטוי של אולמות השיפוט הרלוונטים. לצורך היערכות של קיום דיונים באמצעות VC נרכשו מערכות מולטימדיה ניידות מצלמות ורמקולים אשר נותנות מענה לקיום דיונים מרחוק, בעיקר בהליך הפלילי ובוועדות שחרורים.
3. **הוקצו כ-90 מיליוני ש"ח עבור מחקר ופיתוח למציאת חיסון.**
4. **משרד השיכון והקליטה -** רכישת ציוד מיגון והפעלת שירותי אבטחה לבתי 'גיל הזהב' ומקבצי דיור לעולים בסכום המוערך בכ-30 מיליוני ש"ח.
5. **משרד התחבורה -** 6 מלש"ח הוקצו להחזרת ישראלים ששהו בתו"ל ממדינות בהם לא פעלו שירותי תעופה.
6. **רשות הטבע והגנים -** התאמת הפרקים והגנים הלאומיים על פי הנחיות משרד הבריאות, הערכות לקליטת מבקרים תחת מגבלות התו הסגול, רכישת ציוד מיגון, בדיקה וחיטוי, סיוע לאתרים בתשלומי שכר בעקבות המגבלות והכנת תשתית טכנולוגית לרישום מבקרים לבקרת מגבלות התקהלות. כ-90 מלש"ח.
7. **משרד התפוצות -** כ-50 מלש"ח לקרן סיוע ליהודים בתפוצות.

8. **משרד הדרות** – עבור רכישת ציוד מיגון, הסבת מרכזי טהרה, הפעלת מערך שינוי ייעודי והקמת מערך מיוחד עבור פטירת נפטרי קורונה. כ-3 מלש"ח.

כמו כן, לגבי סכום של 100 מלש"ח אשר נקבע במסגרת חוק התכנית לסיוע כלכלי (נגיף הקורונה החדש) (הוראת שעה), התש"ף-2020, לצורך תמיכה במוסדות ציבור, כהגדרתם בסעיף 3א לחוק יסודות התקציב משרד האוצר מתכוון לפנות לוועדת הכספים של הכנסת לקבלת אישור להעברתו לסעיף 3ב(א2)(ד) וזאת בהתאם לסעיף 3ב(א2)(3).

ב. שיפוי המוסד לביטוח לאומי – 18.9 מיליארד ש"ח

• מענק מיוחד לפסח -

1. במסגרת הסכם לפי סעיף 9 לחוק הביטוח הלאומי נקבע כי ישולם מענק חד פעמי בגובה 500 ש"ח לאוכלוסיות הבאות:

- (א) הורים לילדים – 500 ש"ח עד הילד הרביעי;
- (ב) אזרחים ותיקים ומקבלי קצבת שאירים מעל גיל הפרישה – 500 ש"ח;
- (ג) מקבלי קצבאות נכות שונות (נכות כללית, נכות מעבודה, ילד נכה, נכי איבה, אסירי ציון, גזות, פוליו, איידס, מקבלי קצבת שירותים מיוחדים, מקבלי קצבת ניידות, נכי צה"ל) – 500 ש"ח;
- (ד) מקבלי קצבת הבטחת הכנסה – 500 ש"ח;
- (ה) מקבלי קצבת מזונות מהביטוח הלאומי – 500 ש"ח.
- (ו) מעבר לתוספות האמורות, הזכאים לקצבת סיעוד או השלמת הכנסה יקבלו מענק נוסף בסך 450 ש"ח מעבר לקצבת אזרח ותיק, כך שסך המענק יעמוד על סך של עד 950 ש"ח.

לפי דיווחי המוסד לביטוח לאומי שולמו בגין המענק כ- 2.3 מיליארד ש"ח.

• מענק הסתגלות מיוחד לבני 67+ שפוטרו מעבודתם – עלות כלל צערי האבטלה מוערכת בכ-10 מיליארד ש"ח

1. במטרה לסייע לבני 67 ומעלה שנפלטו משוק העבודה כך שתינתן להם האפשרות להסתגל לעבודה שנפלטו באופן פתאומי משוק העבודה כתוצאה מהתפשטות נגיף הקורונה החדש בישראל, ביום ב' בניסן התש"ף (27 במרס 2020) התקינה הממשלה את תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש) (מענק הסתגלות מיוחד לבני 67 ומעלה), התש"ף-2020 (להלן – תקנות מענק הסתגלות).
2. בתקנות מענק הסתגלות נקבע כי ישולם מענק הסתגלות מיוחד לזכאים לפי התקנות שהופסקה עבודתם בחודשים מרס ואפריל. סכום המענק תלוי בהכנסת הזכאים לאחר הפסקת העסקתם, כך שסכום המענק בעד חודש מרס לא יעלה על 2,000 שקלים חדשים, וסכום המענק בעד חודש אפריל לא יעלה על 4,000 שקלים חדשים. ביום ל' בניסן התש"ף (24 באפריל 2020) התקבל בממשלה תיקון לתקנות מענק הסתגלות ונוסף לתקנות האמורות מענק לחודש מאי שלא יעלה

על 4,000 ש"ח.

3. ביום כ' בתמוז התש"ף (30 ביוני 2020) פורסם חוק מענק הסתגלות מיוחד לבני 67 ומעלה (הוראת שעה- נגיף הקורונה החדש), התש"ף-2020, שענין בחוק את תשלום המענקים שניתנו בתקנות מענק הסתגלות, וכן תשלום מענק חלקי בעד חודש מאי 2020, וכן תשלום מענק מלא וחלקי בעד חודשים יוני, יולי ומחצית מחודש אוגוסט.
4. לאור התפרצות הגל השני של מגפת הקורונה, הוארכה תקופת הזכאות למענק מלא וחלקי, כך שתחול גם על כל חודש אוגוסט, עד לסוף יוני 2021 בהתאם למנגנון שיקבע.

● **הקלות בקצבת אבטלה - עלות כלל צעדי האבטלה (לרבות מענק +67) מוערכת בכ-10 מיליארד ש"ח**

1. **קיצור תקופת האכשרה הדרושה לזכאות לדמי אבטלה** – מי שהופסקה העסקתו במהלך התקופה של 1 במרס 2020 ועד 30 ביוני 2021 ולא זכאי לדמי אבטלה רק בשל כך בלבד שלא צבר תקופת אכשרה בת 12 חודשים, יהיה זכאי לדמי אבטלה בעד מחצית ממספר ימי האבטלה שלהם זכאי מי שצבר תקופת אכשרה מלאה, ובלבד שצבר תקופת אכשרה בת 6 חודשים לפחות ומתקיימים לגביו כל שאר תנאי הזכאות לדמי אבטלה.
2. **הארכת תקופת התשלום המרבית למי שתמו ימי זכאותו לדמי אבטלה** - כדי לאפשר למובטלים שהסתיימה תקופת זכאותם במהלך תקופת המשבר ודאות למצבם הכלכלי ופרק זמן מספק למציאת עבודה במקביל לקבלת דמי אבטלה, הוארכה תקופת התשלום עד לתאריך ה-30 ביוני 2021.
3. **מתן אפשרות לכפל קצבאות** – הוחלט לראות לעניין חוק הביטוח הלאומי הכנסה מדמי אבטלה כהכנסה מעבודה ובכך למנוע קיזוז קצבאות כגון: קצבת הבטחת הכנסה, מזונות, קצבת נכות כללית וקצבת זקנה לנשים בגיל 62-67.
4. **דמי אבטלה למי שסיים את ימי האבטלה בחודשים ינואר ופברואר** - החל מחודש יולי 2020.
5. משך הזמן המינימלי בחל"ת המזכה בדמי אבטלה קוצר ל-14 יום בלבד.
6. ביטול 5 ימי המתנה בין תקופות אבטלה.
7. דמי האבטלה ישולמו במקביל לקצבאות נכות, זקנה, הבטחת הכנסה ומזונות.

סיכום זכאויות דמי אבטלה:

מי זכאי	מה מקבלים	ער מתי	הערות
מי שמקבל דמי אבטלה החל מחודש פברואר 2020. (מי שפוטר או הוצא לחל"ת)	דמי אבטלה מלאים בהתאם למדרגות הביטוח הלאומי	יוני 2021 או עד ששיעור האבטלה במשק ירד מתחת ל-10%	לפי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה

	90% מדמי האבטלה בהתאם למדרגות הביטוח הלאומי	ירידה של נתוני האבטלה במשק מתחת ל-10% אך עדיין מעל 7.5%
	הפסקת התשלום של דמי אבטלה בהתראה של 30 יום	ירידה של שיעור האבטלה במשק מתחת ל-7.5%
מובטלים שלוקחים חלק בהכשרה מקצועית	דמי אבטלה מלאים (בוטל הקיזוז של 30% מדמי האבטלה)	
מובטלים מתחת לגיל 28 אשר הינם הורים	דמי אבטלה מוגדלים בהתאם למדרגה של בני 28 ומעלה.	
עובדים מעל גיל 67 אשר פוטרו או הוצאו לחל"ת והכנסתם מפנסיה נמוכה מ-5,000 ₪	מענק אחת לחודש עד יוני 2021 בגובה של עד 4,000 ש"ח (בהתאם לגובה הפנסיה) בנוסף לקצבת הזקנה בגובה 2,200 ₪	יוני 2021 או בהתאם למנגנון ההפחתה על פי מצב האבטלה במשק שתואר לעיל
מי שזכאותו לדמי אבטלה הסתיימה בינואר או פברואר 2020	דמי אבטלה מלאים החל מחודש יולי 2020	
מי שעובד במקביל לקבלה של קצבת נכות	שכר של עד 5,300 ש"ח לא יקוזז מהזכאות לקצבת נכות	עד יוני 2021
		אוטומטי

• מענק לכל אזרח

מי זכאי	לכמה זכאי	איך מקבלים
תושב ישראל (כולל תושבים חוזרים) מעל גיל 18 שהכנסתו השנתית נמוכה מדרגת מס יסף של שנת 2018	750 ₪	הזכאים לקצבה מהביטוח הלאומי – באופן אוטומטי מי שאינו מקבל קצבה – באמצעות עדכון חשבון הבנק והפרטים באתר הביטוח

הלאומי עד 24 חודשים מיום כניסת החוק לתוקף.		
אוטומטי	500 ש"ח לכל ילד. ישולם להורה המקבל קצבת ילדים	ילדים עד גיל 18 – עד ילד רביעי במשפחה
	300 ש"ח לכל ילד שישולם להורה המקבל קצבת ילדים	ילדים עד גיל 18 – ילד חמישי במשפחה ואילך
	קצבה כפולה (1,500 בסך הכל למבוגר)	מקבלי הבטחת הכנסה קצבת מזונות קצבת סיעוד (לרבות מי שבחר בקצבה לשירותים מיוחדים לאחר גיל הפרישה) עולים הזכאים לגמלת הבטחת הכנסה ממשרד העלייה והקליטה מקבלי קצבת נכות כללית (וכן קשישים המקבלים תוספת נכה לקצבת אזרח ותיק) נכים נזקקים המקבלים תגמול בשל נזקקותם (נכי צה"ל ופעולות איבה) ניצולי שואה ואלמנות ניצולי שואה נזקקים אסירי ציון המקבלים גמול המותנה במבחן הכנסה
משוחררים יקבלו את הכסף אוטומטית על ידי הקרן לחיילים משוחררים. חיילים שטרם השתחררו, סכום זה יתווסף למענק השחרור.	תוספת של 500 ש"ח לסכום הבסיסי.	חיילים או משרתי שירות לאומי ששתחררו במהלך 2020

ג. מענק וסיוע לעסקים ולעצמאים – 31.7 מיליארד ש"ח

- **מענק סיוע לעצמאים – כ-10.7 מיליארד ש"ח.** עד כה ניתנו שלוש פעימות באופן מלא של מענק סיוע לעצמאים ובעלי עסקים עבור החודשים מרץ – אוגוסט 2020. הזכאות למענקים הורחבה בין הפעימות כאשר בפעימה השנייה קיבלו מעל 400 אלף עצמאים ובעלי עסקים את המענק. עצמאיים ובעלי עסקים בעלי הכנסה שנתית חייבת של עד 640 אלף ש"ח בשנה שחוו ירידה במחזור של לפחות 40%, יקבלו אחת לחודשיים עד לחודש יוני 2021 מענק בגובה 70% מההכנסה החייבת ועד ל-15,000 ש"ח.
- **מענק סיוע לעסקים – כ-15 מיליארד ש"ח.** בפעימות הראשונה והשנייה נכללו עסקים עם מחזור שנתי עד 20 מיליוני ש"ח, בתוכנית הסיוע החל מהפעימה השלישית הורחבה הזכאות לעסקים בעל מחזור שנתי עד 400 מיליון ש"ח, ושמחזור מכירותיהם ירד בלפחות 40% לעומת התקופה המקבילה יקבלו אחת לחודשיים עד לחודש יוני 2021 מענק כמפורט:

עסק בעל מחזור שנתי של עד 300 אלף ש"ח - מענק סיוע לעסק קטן בגובה של 3,000-6,000 ש"ח לחודשיים כמפורט:

עד 100 אלף ש"ח מחזור שנתי - 3,000 ש"ח

100-200 אלף ש"ח מחזור שנתי - 4,000 ש"ח

200-300 אלף ש"ח מחזור שנתי - 6,000 ש"ח

עסק בעל מחזור שנתי בין 300 אלף ש"ח - 100 מיליון ש"ח - מענק החזר הוצאות קבועות עד 500 אלף ש"ח (עד ל-15% מהמחזור השנתי).

מענק סיוע לעסק חדש - מענק סיוע לעסקים שהוקמו בחודשים ינואר-פברואר 2020 המשולם אחת לחודשיים, מחודש אוגוסט 2020 עד לחודש יוני 2021:

עוסק פטור (עד 100 אלף ש"ח מחזור שנתי) - 3,000 ש"ח

עוסק מורשה (מעל 100 אלף ש"ח מחזור שנתי) - 4,000 ש"ח

- **מענק סיוע לעידוד התעסוקה - כ-5.5 מיליארד ש"ח.** המענק נועד לעידוד מעסיקים להחזיר עובדים שהוצאו לחל"ת או לקלוט עובדים חדשים. המענק יכול להגיע עד 7,500 ש"ח לעובד וינתן עבור כל מובטל שייקלט בין אם עבד בעסק לפני ובין אם לא. המענק משולם בגין כל חודש העסקה בין החודשים יוני-ספטמבר (או יולי-אוקטובר לבחירת המעסיק) כאשר הגשת הבקשה נעשית דרך שירות התעסוקה כאשר המענק עצמו משולם באמצעות רשות המיסים. הגשת הבקשה נעשית בתום כל חודש בו הועסק העובד כאשר במידה ולא היה שינוי במצבת העובדים נדרשת רק הצהרה על המשך העסקה. אתר המענק נפתח באמצע חודש יולי והוגשו בינתיים בקשות מכ-12 אלף מעסיקים עבור למעלה מ-70 אלף עובדים. בנוסף חלק מהכסף מוקצה עבור תפעול המענק בשירות התעסוקה ובפרט בניית אתר להגשה, ממשק נתונים עבור בקרה ותפעול ומוקד שירות למעסיקים ולעובדים.

• **סיוע לענפים בסיכון - כ-1 מיליארד ש"ח**

מרובר בתקציב שהוקצה לסיוע לענפי התחבורה והתיירות. בשלב זה הוקצה סך של 600 מלש"ח להתמודדות עם הקורונה בתחום התחבורה הציבורית. עבור מחיצות לנהגי אוטובוס, אובדן פדיון בשל מקדם מילוי נמוך, ניקוי אוטובוסים, פיקוח ובקרה, החזר עבור מנויים תקופתיים ברב קו ועוד. מתווה לתחום התיירות טרם סוכם.

ד. מימון הכשרות מקצועיות, סיוע לעמותות ולארגוני חברה אזרחית

וסיוע לעסקים קטנים ובינוניים - 0.9 מיליארד ש"ח

- **סך של 200 מיליוני ש"ח עבור תכניות סיוע לעמותות המגזר השלישי – במסגרת שיתוף פעולה**
 בין מגזרי, ובשיתוף עם הג'וינט אלכא, הקימו משרדי האוצר והרווחה קרן תמיכה בעמותות בהיקף של 53 מיליון ש"ח. הקרן נועדה לסייע לעמותות שאינן זכאיות למענקי הסיוע לעסקים, בפרט עמותות שהכנסותיהן העצמיות נמוכות מהנדרש לעמידה בתנאי הסף להסתייעות במענק. הקרן החלה לפעול ופתוחה להגשת בקשות בימים אלו. בנוסף, מתוך הרצון לשמור על רצף פעילות גופי התרבות ולתמוך ביצירה מקומית, אושרה חבילת סיוע ייעודית לטובת חיזוק עולם התרבות בישראל. החבילה כוללת פרסום מבחני תמיכה ייעודיים לטובת תגבור משמעותי של תקציבי מוסדות התרבות, עידוד התייעלות ואיחודים בין מוסדות וכן תמרון רשויות מקומיות להגדיל את השתתפותן בתקציב המוסדות. מבחני התמיכה יתנו עדיפות לגופים עם הכנסות עצמיות גבוהות ויחייבו החזרת עובדים לפעילות. מבחן התמיכה הופץ להערות הציבור וצפוי לצאת לדרך בימים הקרובים. בנוסף, כחלק מתוכנית הסיוע אושר במסגרת חוק התכנית לסיוע כלכלי (נגיף הקורונה החדש) (הוראת שעה), התש"ף-2020, סכום של 100 מלש"ח נוספים לצורך תמיכה במוסדות ציבור, כהגדרתם בסעיף 3א לחוק יסודות התקציב. משרד האוצר מתכוון לפנות לוועדת הכספים של הכנסת לקבלת אישור להעברת סכום זה מסעיף 3ב(2א)(2)(א) לסעיף 3ב(2א)(2)(ד) וזאת בהתאם לסעיף 3ב(2א)(3).

- **סך של 310 מלש"ח עבור השתתפות בעלות ביצוע התאמות בעסקים לאור השפעת הקורונה, כגון התאמות פיזיות, מעבר למסחר מקוון והטמעת ייצור מתקדם בתעשייה-**
 1. מענקי סיוע ייעודיים לעסקים קטנים ובינוניים במסגרת ביצוע התאמות לאור השפעת הקורונה - השתתפות של 50% בהוצאות של עד 10,000 ש"ח שנועדו למעבר העסק למסחר מקוון, שילוח או התאמות פיזיות נדרשות לאור דרישות משרד הבריאות.
 2. מענקי סיוע לעסקים קטנים ובינוניים להטמעת טכנולוגיות סליקה בתקן EMV על מנת לקדם תשלומים מתקדמים בישראל. הטמעת הסליקה בתקן EMV תאפשר תשלומים ללא מגע (Contactless) בכרטיסים תומכים ותשלום באמצעות אפליקציות תשלום מתקדמות.
 3. מענקי סיוע לעסקים קטנים ובינוניים לחיבור לתשתית אינטרנט מהירה בסיבים אופטיים.
 4. מענקי סיוע ייעודיים להטמעת ייצור מתקדם בתעשייה - זאת בדגש על השקעות במחשוב, סנסורים ורובוטיקה, שיקדמו את התעשייה לייצור מתקדם ויאפשרו עבודה יעילה בתקופת הקורונה. המסלול כולל הגשת בקשה מקוונת להשקעות מהירות בהיקף של עד 750 אלף ש"ח וכן מסלול להשקעות אסטרטגיות גבוהות מסכום זה בהשתתפות המדינה.
 5. ייעוץ מסובסד לתעשייה למעבר לייצור מתקדם ולהתייעלות במשאבים במטרה לייעל את העסק לאור משבר הקורונה באמצעות המכון לייצור מתקדם והמכון להתייעלות במשאבים.

- **סך של 255 מלש"ח עבור תכניות ממוקדות בעסקים קטנים ובינוניים כגון ייעוץ מסובסד ומיזמים מימוניים משותפים עם המגזר הפרטי –**

1. תקצוב פעילות מרכזי המעוף אשר מספקים שירותים ייעודיים מסובסדים לעצמאים ועסקים קטנים ובינוניים, בפריסה ארצית רחבה. בין השירותים שמערך המעוף מספק הינם סבסוד לייעוץ עסקי, קורסים והדרכות, וייעוץ למימון.
2. קול קורא למיזמים משותפים עם המגזר הפרטי לצורך סיוע לעסקים קטנים ובינוניים. זאת בדגש על כלי אשראי ומיזמים עסקיים אחרים שמטרתם לסייע לעסקים אלה בתקופת הקורונה.

• **סך של 135 מל"ח עבור עידוד ביצוע השקעות בתעשייה היצרנית ועידוד ייצוא –**

1. סיוע בהשקעות בתעשייה בדגש על התעשייה המסורתית לשיפור הפריון והתייעלות לצורך התמודדות עם תקופת הקורונה.
2. מסלול להשקעות אסטרטגיות וניצול הזדמנויות בתעשייה בשל תקופת הקורונה.
3. רשת ביטחון לטיסות מטען לצורך סיוע ליצואנים ויבואנים בהמשך הסחר ליעדיהם בעולם.
4. מסלול השתתפות בהוצאות שיווק לצורך ייצוא – תכנית סיוע ייעודית להתאמת אסטרטגיית השיווק הבינלאומית, לאור ביטול התערוכות בעולם וסגירת הטיסות לחר"ל.

• **הכשרות מקצועיות ותעסוקת אוכלוסיות –** עקב הגידול בשיעור האבטלה בזמן המשבר הוחלט

להרחיב במסגרת התכניות להתמודדות עם הקורונה בהיקף של כמיליארד וחצי ש"ח את מערך ההכשרה המקצועית והליווי התעסוקתי לאוכלוסיות היעד באופן משמעותי באמצעות הגופים השונים הפועלים בתחום.

1. שירות התעסוקה – נוכח הגידול המשמעותי בהיקף דורשי העבודה, הוקצה כסף לשירות התעסוקה לטובת הרחבת המענה ושיפור איכות השירות לדורשי העבודה באמצעות הצעדים הבאים: תגבור הלשכות והמטה ע"י הוספת תקני כח אדם; שדרוג מערך המחשוב והדיגיטל, לרבות פיתוח מערכות מתקדמות לחיפוש משרות ומערכת למעסיקים, הנגשת קורסים מקוונים לאתר השירות, ועוד; תוספת משאבים לטובת מתן הכשרות בכישורי יסוד לרבות עברית תעסוקתית, אנגלית, תפעול מחשב ואוריינטציה דיגיטלית; הרחבת שירותים תומכי תעסוקה המופעלים על ידי גורמים חיצוניים המוכוונים לאוכלוסיות ממוקדות, לרבות דורשי עבודה מרובי חסמים ובני 40 ומעלה. בנוסף, התקציב האמור נועד לתפעול חוק מענק לעידוד תעסוקה (הוראת שעה – נגיף הקורונה החדש), תש"ף-2020.

2. זרוע העבודה – האגף להכשרה מקצועית בזרוע העבודה הינו האגף האמון על ההכשרה המקצועית בישראל. על מנת לתת מענה ולעזור בשילוב דורשי העבודה החדשים במקומות עבודה יורחבו כלל הכלים הקיימים, יטויבו על מנת לתת מענה טוב יותר ויפותחו כלים חדשים. הכלים הקיימים נעים משוברי הכשרה מקצועית אשר מאפשרים לפרט סבסוד להכשרה מקצועית המתבצעת במוסד פרטי, דרך הכשרות המתקצבות במלואן על ידי המדינה. בנוסף ניתן דגש על שיתוף מעסיקים בהכשרות, בין אם בהכשרות שחלקן נעשה בכיתה וחלקן אצל המעסיק כמו מסלולי "כיתה במפעל" ו"סטארטר" ועד להכשרות הנעשות במלואן אצל המעסיק OJT, בהן המדינה משלמת למעסיק עבור ההכשרה שנעשית אצלו.

3. מעבר להכשרות המקצועיות יורחבו גם כלים הנותנים מענה לאוכלוסיות ספציפיות ובתוכם פעילות מרכזי ההכון השונים ותכניות ליווי והכשרה שונות המותאמות לאוכלוסיות ספציפיות כגון חרדים וערבים. בנוסף, הוחלט על תכנית להגדלת מספר מהנדסים האזרחיים - כחלק מתוכנית האצת תשתיות, עידוד הכשרות מעלות פיריון וכמענה לצורך בהגדלת היצע העוסקים בתחום ובראשם מהנדסים אזרחיים. בהתבסס על מיפוי שבוצע על-ידי משרד רוה"מ שהראה כי קיים צורך בכ-500 מהנדסים נוספים בשנה. היקף התכנית היא 150 מיליוני ש"ח. לצורך כך, התבקשה ות"ת להכין תכנית לאומית להגדלת היצע המהנדסים. במסגרת זו, יתוגמלו מוסדות אקדמיים אשר מגדילים את מספר הסטודנטים הלומדים במקצועות אלה, בדגש על תארים מתקדמים וזאת על מנת לבנות עתודה לסגל אקדמי בתחום, המהווה את החסם האפקטיבי שגרם לסטגנציה שהייתה בענף בשנים האחרונות.

ה. הנחות בארנונה – 3.9 מיליארד ש"ח

- **תשלום ארנונה ל-3 חודשים במקום עסקים שנפגעו משמעותית בתקופת הסגר** - בעקבות הסגר שהופעל במהלך גל התחלואה הראשון, נפגעו משמעותית הכנסותיהם של עסקים רבים. במטרה לסייע לעסקים אלה, ניתן פטור מתשלום ארנונה למרבית המגזר העסקי ולמרבית המגזר השלישי¹ לשלושה חודשים – מרץ עד מאי. הרשויות המקומיות שופו על כ-95% מסך אובדן ההכנסות בשל הפטור בארנונה שלא למגורים. סך השיפוי שהועבר לרשויות המקומיות הסתכם בכ-2.7 מיליארד ש"ח.

סיוע בתשלומי הארנונה לעסקים קטנים ובינוניים שפעילותם נפגעה משמעותית עקב התפרצות הקורונה - על-אף הסרת הסגר וחזרת מרבית המשק לפעילות, קיימים עסקים שפעילותם ממשיכה להיפגע משמעותית עקב הקורונה. על-מנת לסייע לעסקים קטנים ובינוניים, הוחלט להעניק פטור מתשלום ארנונה לעסקים שמחזור עסקאותיהם בשנת 2019 עולה על 18 אלף ש"ח ואינו עלה על 100 מיליון ש"ח, וחלה ירידה של 60% ויותר במחזור העסקאות ביחס לאותה תקופה ב-2019. זכאות לפטור תיבחן ותינתן על-בסיס דו-חודשי.

ו. עלות תקציבית של פתרונות אשראי – 6.1 מיליארד ש"ח

¹ להלן הסיווגים בהם ניתן הפטור מתשלום ארנונה לשלושה חודשים: תעשייה ומלאכה, בתי מלון, משרדים שירותים ומסחר (למעט בתי ברוקחת ומקומות למכירת מזון, לפי הגדרתם בצו בריאות העם (נגיף הקורונה החדש), קרקע תפוסה במפעל עתיר שטח, קרקע תפוסה לעריכת אירועים.

העלות התקציבית משמשת להעמדת ערכות לנותני האשראי להיקף הלוואות של עשרות מיליארדי ש"ח. הקרנות הפועלות במסגרת התוכנית מפורטות להלן:

1. הוקמה קרן הלוואות בערבות מדינה לעסקים קטנים ובינוניים בתנאים מוטבים, לעסקים במחזור של עד 400 מיליון ש"ח כאשר גובה ההלוואה המקסימלי הינו כ-24% מהמחזור השנתי ועד 20 מיליון ש"ח. התנאים המוטבים כוללים סבסוד ריבית בשנה הראשונה וגרייס של עד 12 חודשים. היקף הקרן כיום כ-18 מיליארד ש"ח.
 2. הוקמה קרן יעודית בערבות מדינה מוגברת לענפים בסיכון, עבור ענפים שנפגעו משמעותית בתקופת הקורונה. הקרן מיועדת לעסקים עם מחזור עד 100 מלש"ח, מענפים בסיכון גבוה שהציגו קשיי תזרים כתוצאה מהמשבר וחוו פגיעה של לפחות 50% במחזור. היקף הקרן כיום כ-4 מיליארד ש"ח.
 3. הוקמה קרן הלוואות לעסקים גדולים לעסקים בעלי מחזור מעל 200 מיליוני ש"ח, כאשר היקף הלוואה בודדת יכול להגיע לכ-100 מלש"ח או 8% מהמחזור. היקף הקרן כיום כ-5.3 מיליארד ש"ח.
- בנוסף, כ-1 מיליארד ש"ח לצורך סיוע לעסקים בסיכון בענף התעופה, מתוכו כ-0.3 סיוע ייחודי כחלק מקרן הלוואות לעסקים גדולים (המצוינת מעלה) וכ-0.7 מיליארד ש"ח לגביהם המתווה טרם הושלם.

ז. תשתיות, טכנולוגיה עילית, דיגיטציה ותכנית יציאה מהמשבר – 3.1

מיליארד ש"ח

- **האצת תשתיות תחבורה** - משבר הקורונה הציב אתגרים והזדמנויות בפני חברות הביצוע של משרד התחבורה. ההפחתה המשמעותית בכמות הנסועה בדרכים העירוניות והבין-עירוניות איפשרו לפרוש הסדרי תנועה, לסגור נתיבי תנועה ומסילות בהיקף רחב מהרגיל ובכך להקדים את פתיחתם של פרויקטי תחבורה רבים לטובת הציבור הרחב. לאור הזדמנות זו, אושרה תכנית להאצת קצב הביצוע במספר פרויקטים בשנת 2020.

מצד שני תקופת הסגר הציבה אתגרים בהעסקת עובדים שאינם תושבי ישראל. בחלק מהפרויקטים באזור ירושלים, הרכבל בחיפה ובעבודות המנהור של הרק"ל הסגול בתל אביב נגרמו עיכובים ופגיעה בעמידה באבני הדרך.

התכנית תוקצבה ב-1.1 מיליארד ש"ח.

המיזמים שתוקצבו במסגרת התכנית:

1. סלילת נתיבי תחבורה ציבורית בכביש 5 בין מחלף קסם למחלף גלילות, בכביש 2 בין מחלף קיסריה למחלף אולגה ובכביש בגין בירושלים.
2. ביצוע מיזמי אחזקת כבישים שמבצעת חברת נתיבי ישראל תוך קיצור לוחות זמנים והקדמת תכניות עבודה משנת 2021.

3. מיזם הנתיבים המהירים במסגרתו נסלל נתיב מהיר המתבר בין נתניה לראשון לציון לאורך כבישים 2 ו-20.
4. תכנון פרויקטי כביש ונתיבי תחבורה ציבורית לתכנית החומש הבאה, משנת 2022 ואילך.
5. פרויקטים שונים ברכבת – תחזוקה, שדרוג תחנות ורציפים והאצת מסילת 431.
6. השקעה במסופי תחבורה ציבורית.
7. מיזם מהיר לעיר במסגרתו נסללת רשת נתיבי תחבורה ציבורית בגוש דן.
8. ביצוע תשתיות תחבורה ביישובי מיעוטים.
9. עבודות אחזקת כבישים שמבצעת חברת נתיבי איילון.
10. האצת החשמול ברכבת ישראל. כתוצאה מכך הואצה פתיחת הקו המהיר מירושלים עד תחנת סכידור, ובחודשים הבאים יפתח גם עד הרצליה.

• **האצת השקעות לענף ההיי טק** - במסגרת תוכנית האצה למשק, הוקצה לרשות החדשנות סכום של 1.5 מיליארד ש"ח. סכום זה, יועד לשימושים הבאים:

1. הקצאת 500 מלש"ח לטובת השקת מסלול חדש ומהיר במסגרת מסלולי המענקים של רשות החדשנות - מסלול זה בא לתת מענה למצוקה התזרימית אותו חוו חברות ההייטק, כתוצאה מהקפאת השקעות בחודשים הראשונים של המשבר. על מנת לסייע לחברות אלה, "המסלול מהיר" של רשות החדשנות מבצע הליך בדיקה מהיר ומאפשר לחברות לקבל ודאות לגבי גובה המענק הניתן להן תוך כשבועיים בלבד מיום הגשת הבקשה. כמו כן, מסלול זה מאופיין בשיעור גבוה של תשלום המענק באבן הדרך הראשונה על מנת לסייע לחברות בטווח הזמן הקצר.

המסלול זכה לביקוש גבוה מצד החברות. נכון לעת זו, 287 חברות הגישו בקשה למענק במסגרת המסלול, מתוכן אושרו 117 חברות. ההנחה היא כי כלל המענקים יחולקו עד חודש ספטמבר.

2. הקצאת 700 מלש"ח להגדלת מסלולי הסיוע השונים של רשות החדשנות – הרחבת מסלולי הסיוע השונים של רשות החדשנות, לחברות בכלל שלבי הגיוס, תאפשר לרשות להגדיל את מספר החברות המוטבות מהמסלולים ולהגדיל את שיעור אישור הבקשות במסלולים השונים ובכך תסייע תזרימית לחברות.

גם בשאר מסלולי הרשות, ניתן לראות שיעור הגשות גבוה מהשנים האחרונות וכלל התקציב ינוצל עד סוף השנה.

3. השקת מסלול הגנת מדינה להשקעות מוסדיים בחברות הייטק – השקת מסלול חדש, הממנף את הגנת המדינה בהיקף של 300 מיליון ש"ח להשקעות בחברות הייטק בסך של 1.5 מיליארד ש"ח. מסלול זה הינו ראשון מסוגו ברשות החדשנות והינו מאפשר לגופים מוסדיים (בנקים, חברות ביטוח וקרנות השקעות) לבצע השקעות בחברות הייטק בשלבי גיוס C ו-D. מלבד הגנת המדינה ותוספת ההשקעות למשק, פיתוח מומחיות ההשקעה אצל בגופים המוסדיים הינה כלי חשוב לגיוון מקורות המימון בענף ההייטק והבטחת הון זמין לענף בשנים הקרובות.

המסלול פורסם ביולי וזכה להתעניינות רבה מצד הגופים המוסדיים. כלל מנות ההשקעה יחולקו עד סוף השנה.

- **האצת דיגיטציה ממשלתית** – במסגרת החלטת הממשלה מס' 260 מיום 26 ביולי 2020, שעניינה "תכנית להאצת השירותים הדיגיטליים לציבור ולקידום הלמידה הדיגיטלית" הוקצה סך של 279 מיליוני ש"ח לנושאים הבאים:

1. סך של 38 מיליון ש"ח להאצת הקמת האזור האישי הממשלתי לאזרחים ולעסקים, לרבות פיתוח יישומון סלולרי.
2. סך של 100 מיליון ש"ח להעלאת שירותים דיגיטליים לאזור האישי הממשלתי על פי אירועי חיים ברמה בין-משרדית: פתיחת חברה ופתיחת עוסק, יבוא מסחרי, מעבר בין עבודות, מעבר דירה, פטירה והיערכות ליום שאחרי אובדן כשירות, לידה, סיעוד ונכות.
3. סך של 17.5 מיליון ש"ח לחיבור גופים ציבוריים לשדרת המידע הממשלתית על מנת לייעל את תהליך העברות המידע וליישם את מדיניות ask once לצורך שיפור השירות לציבור.
4. סך של 10 מיליון ש"ח להנגשת השירותים הדיגיטליים שבאזור האישי הממשלתי לאוכלוסיות חסרות אוריינות וחסרות אמצעים דיגיטליים.
5. סך של 48.5 מיליון ש"ח לפיתוח תשתיות טכנולוגיות רוחביות שונות והרחבת השימוש בהן, לרבות שימוש השלטון המקומי לפי העניין, ובהן: מערכת ההזדהות הממשלתית, שרת החתימות, שיחות מוזהות במגוון ערוצים, ממשק משתמש מרכזי לזימון תורים, תשתית עיבוד שפה טבעית, שרת התשלומים הממשלתי, אפוסטיל דיגיטלי, תשתית לקיום דיונים בהיוועדות חזותית ויישוב סכסוכים מקוון בבתי דין ובגופים מעין שיפוטיים של משרד המשפטים, ערבויות דיגיטליות.
6. סך של 30 מיליון ש"ח לעידוד למידה מרחוק לשילוב בשוק התעסוקה לרבות: פיתוח התשתית הטכנולוגית של המיזם הלאומי ללמידה דיגיטלית קמפוס IL, האצת הכשרה דיגיטלית של כוח אדם מיומן לתעשיית ההייטק וקידום למידה דיגיטלית בהכשרות מקצועיות ומכללות טכנולוגיות.
7. סך של 35 מיליון ש"ח לקידום הלמידה הדיגיטלית במוסדות להשכלה גבוהה. מימון התכנית כולל 35 מיליון ש"ח נוספים מתקציב ות"ת ו-70 מיליון ש"ח נוספים של המוסדות להשכלה גבוהה.

- **האצת השקעות בתשתיות ניקח** – כ-96 מלש"ח לפרויקטי תשתיות ניקוז ברשויות המקומיות. פרויקטים אלו נועדו למנוע סיכוני שטפונות בשנים הקרובות וכן נועדו לסייע בהסרת חסמי פיתוח דירות.

- **האצת השקעות בשיקום והקמת אתרים ברשות הטבע והגנים** – עשרות מיליוני ש"ח עבור שיקום אתרי טבע בכל הארץ והקמת אתרים חדשים במטרה לחזק את התיירות הפנים ארצית ברחבי המדינה.

ח. מטרת אחרות, לרבות למענק וסיוע לשם הבטחת ביטחון תזונתי

למשפחות מוחלשות – 3.05 מיליארד ש"ח

שימושי ההוצאה מקופסת הקורונה עבור חיילים משוחררים נגעו לשני מהלכים: מימוש חלק מהפיקדון לכל מטרה עבור כלל החיילים המשוחררים, מענק מיוחד לחיילים משוחררים בודדים ומענק מוגדל לחיילים שהשתחררו בשנת 2020. להלן פירוט על שני צעדים אלו:

• מימוש חלק מהפיקדון לכל מטרה:

א. חיילים משוחררים זכאים לשתי הטבות מרכזיות – מענק שחרור, ופיקדון. במצב הקיים, בחמש השנים הראשונות לאחר השחרור ניתן להשתמש בפיקדון רק לרשימת מטרות המוגדרת בחוק: לימודים, הכשרה מקצועית, פתיחת עסק, לימודי נהיגה, רכישת דירה ונישואין. אם הפיקדון לא מומש בטווח של חמש שנים לאחר השחרור, יתרתו מועברת במלואה למשחרר. גובה הפיקדון עומד על כ-16,000 ש"ח בממוצע, והוא נע בין 6,636 ש"ח ל-25,438 ש"ח למשחרר, בהתאם לסוגו ומשכו של השירות הצבאי.

ב. במסגרת התקציב הייעודי שהוקצה להתמודדות עם משבר הקורונה, הוחלט לאפשר למשוחררים למשוך חלק מיתרת הפיקדון שלהם לכל מטרה, גם אם לא עברו חמש שנים מיום שחרורם. עד סוף יוני 2021, משוחררים טריים (שטרם חלפו 18 חודשים מיום שחרורם) יוכלו למשוך עד 11,000 ש"ח מיתרת הפיקדון שלהם, ומשוחררים וותיקים (שחלפו 18 חודשים מיום שחרורם) יוכלו למשוך עד 7,500 ש"ח מיתרת פיקדונם.

ג. מטרת השונות במשיכה היא לסייע בצורה מוגברת למשוחררים טריים, שבסבירות גבוהה יותר לא הספיקו להיכנס לשוק העבודה, לחסוך כסף או להיכנס למסגרת לימודים. בנוסף, משוחררים אלו עלולים לא להיות זכאים לדמי אבטלה, בשל הדרישה לצבירת 12 חודשי אכשרה. 6 החודשים האחרונים לשירות אמנם נחשבים כחודשי אכשרה, אך משוחררים טריים עלולים להתקשות בצבירתם.

התקציב המוקצה ליישום ההצעה עומד על 3.25 מיליארד ש"ח – 1.25 מיליארד אושרו כחלק מהוראת השעה ו-2 מיליארד נוספים הוקצו במסגרת התכנית הכלכלית הרחבה להתמודדות עם המשבר. מתוכן, סכום של 2.3 מיליארד ש"ח צפוי להיות מבוצע בשנת 2020, היתרה בשנת 2021.

• מענק לחיילים בודדים משוחררים:

א. בכל שנה, משתחררים מצה"ל כ-3,500 חיילים בודדים, וכ-2,000 מתוכם זכאים לסיוע בתשלום שכר דירה מטעם הקרן לחיילים משוחררים. על מנת לקבל זכאות לסיוע, משוחררים בודדים צריכים להגיש חוזה שכירות תקף, עד שנה מיום שחרורם. הזכאות לסיוע בשכר דירה מעידה כי המשחרר מתגורר בארץ ואינו יכול להסתייע בקרובי משפחה בפתרון דיור הולם, ולכן הוא זכאי לסיוע בדיוור מן המדינה.

ב. בכדי לסייע למצבם הכלכלי של חיילים משוחררים בודדים בתקופת הקורונה, הוחלט כי חייל משוחרר בודד הזכאי לסיוע בשכר דירה, יהיה זכאי למענק חד פעמי בן שלוש פעימות בגובה כולל של 12,000 שקלים חדשים לטובת סיוע בשכר דירה. שתי הפעימות הראשונות

של המענק חולקו על ידי הקרן לחיילים משוחררים שנמצאו זכאים לסיוע בשכר דירה בחודשים יוני-יולי, ופעימה שלישית צפויה להיות מחולקת בחודש ספטמבר.
ג. היקף התקציב שהועבר לקרן לחיילים משוחררים למימוש הסיוע עומד על 25.7 מלש"ח.

● מענק מוגדל לחיילים המשוחררים בשנת 2020 :

- א. כחלק מהתכנית הכלכלית, הוחלט לחלק מענקים חד פעמיים לאזרחי מדינת ישראל. התכנית שהוצגה מטרתה לעודד את הצריכה ואת התעסוקה ולספק סיוע כלכלי להתמודדות עם השלכות משבר הקורונה על מנת לסייע לחיילים שהשתחררו בתקופת משבר הקורונה ועשויים להתקשות במציאת עבודה, הוחלט לשלם מענק מוגדל בסכום של 500 ש"ח לחיילים שהשתחררו בין יום 1 בינואר 2020 ליום 31 בדצמבר 2020. היקף המענקים מוערך בכ-40 מלש"ח.
- ב. המענק ישולם על ידי הקרן לחיילים משוחררים. חיילים שמועד שחרורם כבר חלף יקבלו את המענק ישירות לחשבון הבנק, ואילו חיילים הצפויים להשתחרר בשנת 2020 יקבלו תוספת של 500 ש"ח למענק השחרור לו הם זכאים.

- סיוע לשם הבטחת ביטחון תזונתי למשפחות מוחלשות – 700 מיליוני ש"ח. טרם נקבע המתווה לחלוקת הסכום.

נספח ב'

בהמשך להחלטת ועדת שרים לחקיקה חק/109 מיום 13 ביולי 2020 מצ"ב פירוט על שימושי 8.4 מיליארדי ש"ח שהוקצו במסגרת התכנית הכלכלית שהוכרזה ביום 9 ביולי 2020. יובהר כי שימושים אלו הינם לשנים 2020-2021.

תקציב מענה למשרדי ממשלה והכשרות מקצועיות:

נושא	עלות (מלש"ח)
הכשרות מקצועיות ועידוד תעסוקה	855
מענק וסיוע לשם הבטחת ביטחון תזונתי משפחות מוחלשות	700
הארכת מענק 67 ומעלה עד סוף יוני 2021	600
הרחבת זכאות הוצאות קבועות לעסקים עד היקף מחזור של 400 מלש"ח	350
עובדים סוציאליים – מענק ומוגנות	270
זכאות לאבטלה עד גיל 28 ילד 1 ומעלה	200
עמותות	100
דיסריגאד שיפוע ועד סוף יוני 2021	84
משרד הקליטה	80
משרד התפוצות	50
מענק לחיילים בודדים משוחררים	8.5
ניצולי שואה - הכשרה לזום	2.5
מענים לנושאי אלימות במשפחה (לאור הגידול בגלל הקורונה)	10
סה"כ	3,310

תכנית האצה:

נושא	עלות (מלש"ח)
תשתיות תומכות דיור*	750
תכנית הייטק	750
סלילת כבישים (85, 71 ו-264)	1,030
המסילה המזרחית – מקטע D	650
התייקרות רק"ל קו אדום ת"א ותכנון הארכתו	500
קיצור ימי אשראי לספקים קטנים ובינוניים לפי חוק מוסר תשלומים**	400

250	עידוד הגירה לשירותי ענן
100	השקעות בטכנולוגיות חקלאות ושדרוג לולים
100	בינוי מעונות סטודנטים בגבעת רם במסגרת הסדר מקרקעין בין רשות מקרקעי ישראל ומשרד האוצר לבין האוניברסיטה העברית
100	פיתוח תיירות בגליל ובגולן שנפגעו מהקורונה
60	טכנולוגיות במערכת המשפט
50	מתקני ספורט
40	חיבור בתי-חולים לגז טבעי
50	אתרי מורשת, עתיקות וגנים לאומיים
40	בינוי מבני רווחה
100	עידוד השקעות בתעשייה מקומית
40	טכנולוגיות לייעול רגולציה
50	שיפור המעברים באי"ש
30	פרויקטים נוספים להאצה
3,090	סה"כ

* השימושים ייקבעו על ידי משרד השיכון, רשות מקרקעי ישראל אגף החשב הכללי במשרד האוצר, אגף התקציבים במשרד האוצר ומשרד ראש הממשלה.

** הכללת ענפים במערכת הבריאות ובמערכת הביטחון שהוחרגו מחוק מוסר תשלומים לספקים
התשע"ז-2017 (300 מלש"ח בבריאות ו-100 מלש"ח במערכת הביטחון)

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים

נושא הצעת ההחלטה:

אישור עדכון התכנית המפורטת בהתאם לחוק יסוד משק המדינה (תיקון מס' 10 והוראת שעה לשנת 2020).

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

לנוכח התפשטות נגיף הקורונה והמשבר הכלכלי החמור שנגרם בעקבותיו אושר ביום 7 באפריל 2020 חוק יסוד: משק המדינה (תיקון מס' 10 והוראת שעה לשנת 2020) (להלן - **הוראת השעה**), באופן שיאפשר חריגה ממגבלת ההוצאה הממשלתית בשנת 2020 כפי שנקבעה בסעיף 33 לחוק יסוד: משק המדינה.

בהתאם להוראת השעה, בתקופה שמיום קבלתו ועד יום 31 בדצמבר 2020 או עד יום קבלת חוק התקציב לשנת 2020, לפי המוקדם, ניתן יהיה להגדיל את ההוצאה הממשלתית לטובת התמודדות עם משבר הקורונה בשיעורים הקבועים בסעיף 33(א)(1)(2)(ב) להוראת השעה, בחלוקה למרכיבים שונים המשקפים סוגי הוצאות הנדרשות לטובת התמודדות עם המשבר כאמור וזאת בהתאם לסעיף 33(א)(2).

מרכיבי ההוצאה ושיעוריהם נקבעו על בסיס התכנית הכלכלית, אשר כוללת חבילת צעדים לשמירה על יציבות המשק בעקבות משבר הקורונה, כך לדוגמא כולל התיקון הוצאות לטובת: בריאות, רווחה, סדר ציבורי, ביטחון פנים ומענק מידי למשרדי הממשלה; שיפוי המוסד לביטוח לאומי; מענק וסיוע לעסקים ולעצמאים; תשתיות, טכנולוגיה עילית, דיגיטציה ותכנית יציאה מהמשבר.

מכיוון שבהתאם להוראת השעה התווספו סכומים משמעותיים מעבר למסגרת התקציב לשנת 2020, בשים לב להיותו תקציב המשכי, לשם התמודדות עם המשבר שנוצר בשל התפשטות נגיף הקורונה, נקבע כי שר האוצר יגיש לאישור הממשלה עד 1 במאי 2020 תכנית מפורטת ביחס לשימושים המתוכננים בסכומים שנקבעו בהתאם לחלוקה למרכיבים השונים (להלן - **התכנית המפורטת**). עוד נקבע כי התכנית המפורטת תונח על שולחן הכנסת.

ביום 24 באפריל 2020 אושרה התכנית המפורטת בממשלה בהחלטה מס' 5013.

לנוכח תנאי אי הוודאות ששררו בעת גיבוש התכנית הכלכלית, תוקנה הוראת השעה שלוש פעמים ביום 2 ביוני 2020, ביום 16 ביולי 2020 וביום 29 ביולי 2020.

לנוכח האמור נקבע בהוראת השעה כי שר האוצר יגיש לאישור הממשלה עד ליום 6 באוגוסט 2020, עדכון לתכנית המפורטת ביחס לסכומים שהשתנו בה ממועד אישורה בממשלה כאמור. העדכון יוגש לוועדת הכספים של הכנסת.

יצויין כי ישנם סכומים אשר לצורך הסטתם נדרש אישור ועדת הכספים של הכנסת בהתאם לסעיף 33(א)(3) להוראת השעה, והם אינם כלולים בעדכון לתכנית המפורטת.

בהתאם לאמור הוכן פירוט התכנית ומוצע לאשר את העדכון לתכנית המפורטת כאמור.

בנוסף, במסגרת חוק הפחתת הגירעון והגבלת ההוצאה התקציבית, התשנ"ב-1992 (להלן – **חוק המסגרות**), קיימות שתי מגבלות פיסקאליות שנתיות על תקציב המדינה. המגבלה הראשונה קובעת את הגירעון המרבי אותו ניתן לקבוע בעת אישור תקציב המדינה במונחים של אחוזי תוצר. המגבלה השנייה קובעת את שיעור הגידול המרבי הריאלי בהוצאה הממשלתית ביחס להיקף ההוצאה הממשלתית בתקציב השנה הקודמת (להלן – **מגבלת ההוצאה**).

במסגרת חוק התכנית לסיוע כלכלי (נגיף הקורונה החדש)(הוראת שעה), התש"ף-2020 (להלן – **חוק התכנית לסיוע כלכלי**), תוקן חוק המסגרות ונקבע כי בכל הקשור למגבלת ההוצאה לשנת 2020 לשם מימון ההוצאות הדרושות להתמודדות עם משבר הקורונה ולמטרה זו בלבד רשאית הממשלה בשנים 2020 ו-2021 להגדיל את סכום ההוצאה הממשלתית בשיעורים הנקובים בתיקון האמור (להלן – **הגדלת מגבלת ההוצאה בשנים 2020 ו-2021**).

בהחלטת ועדת השרים לענייני חקיקה מס' חק/109 מיום 13 ביולי 2020 צוין כי במסגרת ישיבת הממשלה שבמסגרתה אושרה תיקון מס' 2 להוראת השעה סוכם כי ביחס לסכומים בהיקף של 8.5 מיליארד ש"ח, שהינם מעבר לסכומים הנדרשים לצורך מימוש חוק התכנית לסיוע כלכלי, תובא תכנית מפורטת לאישור ההמשלה וזאת קודם להוצאתם. יצוין כי הסכום הכולל האמור עומד על סך של 8.4 מיליארד ש"ח ובשל טעות צוין סכום גבוה יותר בהחלטת ועדת השרים.

בהתאם לאמור, ומאחר שחלק מהסכומים האמורים נכלל בתכנית המפורטת, וחלקו נכלל בתכנית להתמודדות עם משבר הקורונה בשנת 2021, כחלק מהגדלת ההוצאות שהממשלה רשאית להוציא בשנת 2021 בהתאם לסעיף 17 לחוק המסגרות, מוצע לרשום את הודעת שר האוצר בדבר פירוט הסכום כאמור.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

כאמור, בהתאם לאמור בהוראת השעה כלל מרכיבי התכנית המפורטת הם לטובת התמודדות עם משבר הקורונה, ולצורך כך בלבד. כך גם בכל הקשור להגדלת מגבלת ההוצאה בשנים 2020 ו-2021.

בכל הקשור לפרויקטי תשתית והאצה אשר נכללים בתכניות האמורות ועל מנת להבטיח כי הקצאת הכספים תיועד לפרויקטים המיועדים להתמודדות עם משבר הקורונה כאמור, נכללו רק פרויקטים שהדרג המקצועי במשרד האוצר מצא כי מתקיימים בהם כל אלה: מוכנות לביצוע כבר בשנת 2020 או 2021, ביצוע מהיר, תועלת למשק והיקף תעסוקה משמעותי הנדרש לצורך ביצועם. לגבי פרויקטים אשר לא פורטו, תתבצע בחינה מקצועית ומשפטית, בטרם הקצאתם, בהתאם לאמות המידה שפורטו לעיל.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

לא רלוונטי.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

לנוכח האמור לעיל, אין מניעה משפטית לאישור הצעת ההחלטה.

16.5.22

היועץ המשפטי, משרד האוצר

אסי מסינג

חתימה

תפקיד

שם